

มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

พัฒน์พงศ์ บุษราคัม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มิถุนายน 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์
ของ
พัฒนพงศ์ บุษราคม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มิถุนายน 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ETHICAL STANDARDS AND PERFORMANCE OF VILLAGE AND SUB-DISTRICT
HEADMAN AFFECT THE EFFICIENCY OF LOCAL GOVERNMENT ADMINISTRATION
IN PLA PAK DISTRICT, NAKHON PHANOM PROVINCE

BY

PATTHANAPONG BUDSARAKHAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

June 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พัฒนพงศ์ บุษราคัม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร.ไวพจน์ กุลชัย) และผู้ทรงคุณวุฒิ (รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุทุมกิจมงคล) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 19 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำการพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ นายอำเภอปลาปาก และกำนันทุกตำบลในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

พัฒนพงศ์ บุษราคม

ชื่อเรื่อง	มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ผู้วิจัย	พัฒนพงศ์ บุษราคม
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานทางจริยธรรม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 398 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$)

2. มาตรฐานทางจริยธรรม ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ($\beta=.395$) และด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\beta=.389$) มีอิทธิพลต่อ

ประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ ($\beta=.109$) และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\beta=.104$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 54.50 ($R^2=.545$)

3. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ($\beta=.424$) ด้านงานทะเบียน ($\beta=.372$) ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา ($\beta=.206$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร (PD₄) ($\beta=.109$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 36.10 ($R^2=.361$)

คำสำคัญ : มาตรฐานทางจริยธรรม, การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน, ประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

TITLE	Ethical Standards and Performance of Village and Sub–district Headmen Affecting the Efficiency of Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province
AUTHOR	Patthanapong Budsarakham
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Samart Aiyakorn Asst. Prof. Dr. Chardchai Udomkijmongkol
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTE	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

The purposes of the study included the following: 1) To study the level of ethical standards, performance of roles and duties of the village and sub–district headmen, and the effectiveness of the Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province, 2) To investigate the influences of ethical standards on the effectiveness of the Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province, and 3) To explore how the village and sub–district headmen’s performance of their roles and duties would become influential on the effectiveness of the Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province. The sample group consisted of 398 people residing in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province. They were obtained through the stratified sampling method. The questionnaire was used as the data collection tool while the statistics employed for data analysis were composed of frequency, percentage, mean, standard deviation and Multiple Regression Analysis.

The study revealed these results:

1. The overall ethical standards of the village and sub–district headmen in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province were at a high level ($\bar{X}=4.08$). Likewise, the performance on the basis of their roles and duties was also at the high level ($\bar{X}=4.10$). In similar fashion, the performance effectiveness of the Local Government

Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province was at the high level as well ($\bar{X}=4.32$).

2. In terms of the ethical standards, these aspects significantly influenced on the effectiveness of the Local Government Administration at .01 statistical level: honesty, good conscience and responsibility ($\beta=.395$); and the adherence to the major institutions of the nation ($\beta=.389$). Meanwhile, these aspects significantly influenced on the effectiveness of the Local Government Administration at .05 statistical level: the thought of the public interest and having a service mindset ($\beta=.109$); and focusing on results/achievement-based performance ($\beta=.104$). Altogether, these aspects could be used to correctly predict the performance effectiveness of the Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province 54.50 percent ($R^2=.545$).

3. Regarding the exploration of how the village and sub-district headmen's performance of their roles and duties would become influential, it was found that these aspects significantly influenced on the effectiveness of the Local Government Administration at .01 statistical level: legal authorities/power ($\beta=.424$); registry job ($\beta=.372$); crime management/supervision ($\beta=.206$). However, these aspects significantly influenced on the effectiveness of the Local Government Administration at .05 statistical level: the development of the villages and sub-districts and the promotion of the people's careers (PD4) ($\beta=.109$). Altogether, these aspects could be used to correctly predict the performance effectiveness of the Local Government Administration in Pla Pak District, Nakhon Phanom Province 36.10 percent ($R^2=.361$).

Keywords: Ethical standards, the the village and sub-district headmen's performance of their roles and duties, effectiveness of Local Government Administration

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	20
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ...	32
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการ	
ส่วนภูมิภาค	43
บริบทอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
สรุปผลการวิจัย	118
อภิปรายผลการวิจัย	120
ข้อเสนอแนะการวิจัย	131
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	142
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	151
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	153
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย	173
ประวัติย่อของผู้วิจัย	176

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	70
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล	81
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน .	83
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านยึดมั่นในสถาบัน หลักของประเทศ รายข้อ	84
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ รายข้อ	85
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม รายข้อ	88
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านคิดถึงประโยชน์ ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ รายข้อ	90
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของงาน รายข้อ	93
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ รายข้อ	95
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านดำรงตน เป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รายข้อ	97

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวม และรายด้าน	99
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร รายข้อ	100
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา รายข้อ	101
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านงานทะเบียน รายข้อ	102
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร รายข้อ	103
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ รายข้อ	104
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวม และรายข้อ	106
18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างมาตรฐานทางจริยธรรมมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	109

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	110
20 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	112
21 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขต อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	114
22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	115

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	12

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นตำแหน่งที่มีอยู่คู่กับสังคมและการปกครองของไทยมาอย่างยาวนาน มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการรักษาความสงบเรียบร้อย การแก้ไขปัญหายาเสพติด การอำนวยความสะดวกเป็นธรรม ดูแลความเป็นอยู่ทุกข์สุขของราษฎร เป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน โดยเป็นผู้ช่วยเหลือทางราชการ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นอกจากจะเป็นผู้แทนของรัฐ คือ ราชการส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับล่างสุดของรัฐและอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ในท้องที่ต่าง ๆ แล้ว ในขณะเดียวกันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังถือเป็นผู้แทนประชาชน เป็นผู้นำของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว ส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ต้องดูแลทุกข์สุขของประชาชนที่เรียกกันว่า “ลูกบ้าน” ในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นของตำบล หมู่บ้าน กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม และทางด้านจิตใจของลูกบ้าน (ส่วนบริหารงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สำนักบริหารงานการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, 2565)

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านซึ่งรวมถึงกำนันเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านอันเป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนภูมิภาค อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในสังคม การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน การประสานอำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในการติดต่อขอรับบริการจากส่วนราชการต่าง ๆ การรับฟังปัญหาและนำความเดือดร้อนทุกข์สุขและความต้องการที่จำเป็นของราษฎรแจ้งต่อทางราชการเพื่อให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในพื้นที่ การดูแลให้ราษฎรในพื้นที่ปฏิบัติตามกฎหมาย การอบรมชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อราชการ ให้ความ

ช่วยเหลือในกิจการสาธารณะประโยชน์รวมถึงปฏิบัติการกิจตามนโยบายรัฐบาลหรืองานอื่นตามกฎหมายกำหนด จะเห็นได้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังมิฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น มีความสำคัญในการปกครอง เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐเองและหน่วยงานของรัฐกับประชาชน เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด (พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน, มาตรา 27)

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ที่ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันแล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังเป็นตัวแทนของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับทุกกระทรวง ทบวง กรม ตามที่กฎหมายกำหนด และยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เช่น เป็นตัวแทนของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่มีได้ถ่ายโอนไปให้ท้องถิ่น ดำเนินการอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความอาญาในฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (16) ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่หรือฐานะอื่น ๆ ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ การจับกุมผู้กระทำความผิดทางอาญา มาตรา 78 และการค้นตามมาตรา 92 การไล่เกลี้ยประณีประนอมข้อพิพาทของราษฎรในพื้นที่ รวมถึงการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะให้อำนาจไว้ เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ให้อำนาจกำนันผู้ใหญ่บ้านไว้เป็นการเฉพาะและการปฏิบัติงานภารกิจหรืองานอื่น ตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือตามที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น นำนโยบายที่สำคัญของรัฐ หรือนโยบายเร่งด่วนของรัฐไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล (กรมการปกครอง, 2562, หน้า 269-297)

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงาน ที่มีบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน ความมั่นคงภายในแบบพลเรือน ด้านการ รักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการอำนวยความเป็นธรรม และด้านการบริการประชาชน ที่ทำการปกครองอำเภอเป็นราชการส่วนภูมิภาคในระดับอำเภอ สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งโดยหลักการและทฤษฎีแล้วเป็นการบริหารราชการภายใต้หลักการ แบ่งอำนาจ หมายถึง การที่ราชการส่วนกลาง โดยกระทรวง ทบวง กรม แบ่งอำนาจในการ บริหารงานบางส่วนให้หน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติอยู่ในพื้นที่ ได้มีอำนาจในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ภายใต้กรอบนโยบายหรือความต้องการที่ ราชการส่วนกลางกำหนด ที่ทำการปกครองอำเภอ ในฐานะที่เป็นตัวแทนของราชการ ส่วนกลาง รับผิดชอบการปฏิบัติราชการในพื้นที่ อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีการแบ่งส่วน ราชการและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ตามที่บัญญัติในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการ ปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 คือ ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กรมการปกครองในเขตพื้นที่อำเภอ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอำเภอ ดำเนินการเกี่ยวกับราชการอื่นที่มีใช้ของส่วนราชการใดตามที่ได้รับมอบหมาย และ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2560, หน้า 5)

การบริหารราชการส่วนภูมิภาคใช้หลักการและทฤษฎีการบริหารราชการ ภายใต้หลักการแบ่งอำนาจ หมายถึง การที่ราชการส่วนกลาง โดยกระทรวง ทบวง กรม แบ่งอำนาจในการบริหารงานบางส่วนให้หน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติอยู่ในพื้นที่ ได้มี อำนาจในการตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ภายใต้กรอบนโยบายหรือ ความต้องการที่ราชการส่วนกลางกำหนด ราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอในฐานะที่เป็น ตัวแทนของราชการส่วนกลาง รับผิดชอบการปฏิบัติราชการในพื้นที่ อยู่ใกล้ชิดกับ ประชาชน ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไข เพิ่มเติม ได้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น 2 หมวด ประกอบด้วยหมวด 1 จังหวัด และหมวด 2 อำเภอ ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด เรียกว่าอำเภอ มีนายอำเภอเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ นอกจากนายอำเภอยังมีหัวหน้าส่วนราชการ ประจำอำเภอซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ

นายอำเภอ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม นั้น ในอำเภอ (บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ, 2557)

ราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอทุกหน่วยงานได้มีการจัดบริการสาธารณะ ให้แก่ประชาชน สร้างระบบบริการที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางขึ้น (People Centered Service) โดยคำนึงถึงความต้องการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับให้มากที่สุดจากการ ให้บริการจากทางภาครัฐ ซึ่งได้ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ เป็นองค์การสมรรถนะสูง มุ่งมั่น บูรณาการในพื้นที่และเป็นที่ยิ่งของประชาชนเพื่อสังคมสงบสุข ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าวจึงได้จัดให้มีโครงสร้างของข้อมูลเพื่อบริการประชาชน ซึ่งเป็นบริการประชาชน รูปแบบใหม่ นอกจากนั้นประชาชนก็สามารถติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานบริการภาครัฐ ต่าง ๆ ในพื้นที่ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว อันทำให้ภาครัฐ สามารถบริการรับใช้ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงและเป็นธรรมสอดคล้องกับ การปฏิบัติตามนโยบายการให้บริการประชาชนของรัฐบาลปัจจุบัน (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และกอบกุล ราชะนาคร, 2552)

ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประสบความสำเร็จ คือ มาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรค 3 บัญญัติให้ “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมที่ได้กำหนดไว้” รวมถึง กำหนดให้มีกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรการและกลไกที่มี ประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมี ผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2562 มีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทาง จริยธรรม เพื่อเป็นแม่บทในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์กรกลางบริหารงาน บุคคลประเภทต่างๆ และหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหารได้จัดทำประมวล จริยธรรมให้มีความสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีการรักษาจริยธรรมไม่ต่ำ กว่ามาตรฐานทางจริยธรรมตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดหน้าที่ของกลไกการ ขับเคลื่อนจริยธรรม 3 ระดับ เพื่อให้กระบวนการรักษาจริยธรรมเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีการจัดการปกครองท้องถิ่นที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ปัจจุบันแบ่งการปกครองออกเป็น 8 ตำบล 85 หมู่บ้าน ราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอทุกหน่วยงานได้มีการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน สร้างระบบบริการที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางขึ้น (People Centered Service) โดยคำนึงถึงความต้องการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับให้มากที่สุดจากการให้บริการจากทางภาครัฐ ซึ่งได้ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ เป็นองค์การสมรรถนะสูง มุ่งมั่นบูรณาการในพื้นที่และเป็นที่พึ่งของประชาชนเพื่อสังคมสงบสุข ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดให้มีโครงสร้างของข้อมูลเพื่อบริการประชาชน ซึ่งเป็นบริการประชาชนรูปแบบใหม่ นอกจากนั้นประชาชนก็สามารถติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานบริการภาครัฐต่าง ๆ ในพื้นที่ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว อันทำให้ภาครัฐสามารถบริการรับใช้ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึง

บทบาทของผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชนจึงมีบทบาทที่สำคัญ จะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชนใดที่มีบทบาทที่โดดเด่น มีศักยภาพสามารถนำพาให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีได้ ผู้นำชุมชนย่อมได้รับการไว้วางใจจากชาวบ้านในชุมชน และชาวบ้านในชุมชนย่อมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาเพื่อการพัฒนาชุมชนจนสามารถที่จะทำให้ผู้นำเหล่านี้สามารถที่จะก้าวเข้าไปมีบทบาทที่ใหญ่กว่าบทบาทผู้นำชุมชนก็เป็นไปได้ซึ่งผู้นำชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ มีอำนาจการบริหารดูแลประชาชนเต็มตามที่ตามกฎหมาย ส่วนกำนันผู้ใหญ่บ้านถึงแม้จะมาจากการเลือกตั้งเช่นกัน แต่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเป็นผู้ช่วยราชการส่วนภูมิภาค คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เท่านั้น เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย แจ่งเหตุให้นายอำเภอ เป็นต้น ไม่มีหน้าที่คอยบริการประชาชนโดยตรง การปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีหน้าที่ดูแลรักษาความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในเขตหมู่บ้านของตน นำประกาศหรือคำสั่งของทางราชการแจ้งให้ราษฎรลูกบ้านทราบ รับคำร้องทุกข์ของราษฎรและรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ เสนอต่อกำนัน เรียกร้องสั่งลูกบ้านให้ทำการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และมีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายส่งกำนัน แต่บางครั้งผู้ใหญ่บ้านอาจจะละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองมากนัก เพราะคิดว่าจะทำหรือไม่ทำก็ได้ ซึ่งผู้ใหญ่บ้านบางคนยังขาดความรู้ความสามารถ

และประสบการณ์ในการทำงาน เพราะจากการที่ได้เข้าไปดำรงตำแหน่งนั้นก็อาจจะได้มาโดยการซื้อเสียงหรือใช้อิทธิพลในการได้มาซึ่งตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในขณะนี้ผู้ใหญ่บ้านยังไม่มีแนวปฏิบัติหน้าที่ที่ชัดเจนเท่าที่ควรและครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบ เพราะอาจเกิดจากความสับสนเนื่องจากมีกฎหมายหลายฉบับที่ได้ให้อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน และให้ประชาชนในหมู่บ้านอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุขและป้องกันภัยอันตรายจากภายนอกไม่ว่าเป็น โจรผู้ร้าย ภัยพิบัติธรรมชาติ ตลอดจนสร้างสรรค์ความเจริญมาสู่พี่น้องประชาชนในชุมชนได้อย่างมีความสุข (ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก, 2566)

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ซึ่งมาตรฐานทางจริยธรรมมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการบริหารงานที่โปร่งใสและยุติธรรม ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นอกจากนั้นปัจจัยในส่วนของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากเช่นกัน เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านถือได้ว่าเป็นผู้นำในระดับชุมชน เป็นผู้ที่ย่อยช่วยเหลือนทางราชการในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน และเป็นผู้แทนประชาชนในตำบลหมู่บ้านในการติดต่อกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคราชการ และภาคเอกชน ถึงแม้สภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ทำให้ภารกิจบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านเพิ่มมากขึ้นก็ตามด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ ผลจากการวิจัยที่ได้ จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชน และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการดำเนินงาน และการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอปลาปากในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด

นครพนม ให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด และให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. มาตรฐานทางจริยธรรม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับใด
2. มาตรฐานทางจริยธรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม หรือไม่
3. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานทางจริยธรรม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. มาตรฐานทางจริยธรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผลของการวิจัยมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ทราบระดับมาตรฐานทางจริยธรรม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานทางจริยธรรม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้ดียิ่งขึ้น

2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ซึ่งที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นสารสนเทศและประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงาน และการบริการภาครัฐของราชการส่วนภูมิภาค ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

3. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ซึ่งที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นสารสนเทศและประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงาน และการบริการภาครัฐของราชการส่วนภูมิภาค ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 55,482 คน (ข้อมูล จากสำนักทะเบียนอำเภอปลาปาก)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 398 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 127 อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วส์ดี, 2553, หน้า 41) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 มาตรฐานทางจริยธรรมการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย

2.1.1.1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ

2.1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.1.1.3 กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

2.1.1.4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ

2.1.1.5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

2.1.1.6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

2.1.1.7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทาง

ราชการ

2.1.2 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตามอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 และฉบับแก้ไขถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย

2.1.2.1 ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร

2.1.2.2 ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา

2.1.2.3 ด้านงานทะเบียน

2.1.2.4 ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร

2.1.2.5 ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 52/1 อำนาจหน้าที่ของจังหวัด ประกอบด้วย

2.2.1 นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

2.2.2 ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม

2.2.3 จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

2.2.4 จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ

2.2.5 จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม

2.2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 8 ตำบล 85 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ

1) แนวคิดจากพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

2) อำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 และฉบับแก้ไขถึงปัจจุบัน มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

3) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 52/1 อำนาจหน้าที่ของจังหวัด มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

รายละเอียดดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variable)

มาตรฐานทางจริยธรรม

- 1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่
- 3) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม
- 4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ
- 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
- 7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

- 1) ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร
- 2) ด้านการที่เกี่ยวข้องกับความอาญา
- 3) ด้านงานทะเบียน
- 4) ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร
- 5) ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

ประสิทธิผลการดำเนินงานของ
ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอ

ปลาปาก จังหวัดนครพนม

- 1) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- 2) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
- 3) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
- 4) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ
- 5) จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีขีดความสามารถพร้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. มาตรฐานทางจริยธรรม หมายถึง หลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประมวลขึ้นให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนมใช้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของคนในองค์กร ประกอบด้วย

1.1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ หมายถึง การแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ ไม่แสดงออกในลักษณะ การดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ยกย่อง เชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในทางหรืออาชีพของตน ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรมกล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิด จากการกระทำ ของตนเอง มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในทางของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรที่สังกัด อดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวนโดย คำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรีไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

และพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาและให้ข้อมูลรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการเพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเอง และครอบครัว ระวังใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาทรัพย์สินสาธารณะและสิ่งแวดล้อม ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ใช้สิ่งของวัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย ไม่เสี่ยงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบใส่ใจระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ

1.3 กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม หมายถึง

การปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิดแม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลยให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ปฏิบัติงานตามหลักวิชาตามหลักการ และจรรยาบรรณโดยไม่ประนีประนอมกับความเลว ไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ให้รางวัลแก่ผู้กระทำความดี และกล้าลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีหรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามก อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการรบกวน สร้างความ รำคาญหรือเป็นการโฆษณาสินค้า ธุรกิจและบริการ นอกเหนือ จากที่ราชการกำหนด รวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นเกมออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือ ดูหนังออนไลน์ ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมายแม้ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้าน ตรวจสอบตามกระบวนการ บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ในรายงาน

การประชุมหรือในการเสนอเรื่องแล้วแต่กรณี

1.4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ หมายถึง การคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งมีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยสามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสนิทส่วนตัวพุนบำเหน็จพิเศษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไปเช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินบุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคิดถึงความสุขและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนคู่มือแนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการกฎหมายหลักคุณธรรมที่ชอบธรรมโดยยึดหลักเหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม สร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพลกดดันต่อการตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และยึดคำแนะนำเกี่ยวกับการรับ ของขวัญ ของกำนัลการรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน

1.5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่าย เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมี

ประสิทธิภาพและประหยัต์มากขึ้น ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กรโดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเฝ้าหาความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งพยายามรักษามาตรฐานการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมทั้งจะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ในการทำงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย มีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรคมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย จัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ และจัดสภาพที่ขัดขวางต่อการทำงาน เช่น การทำ 5ส, การจัดระเบียบแฟ้มงาน, การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการทำงานปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมีมาตรฐานสูง ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงานตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ หมายถึง

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัวความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ โดยในกรณีทั่วไป ต้องไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง สำหรับในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน หรือมีเหตุจำเป็น ต้องปฏิบัติต่อกลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมีเหตุมีผลเพื่ออำนวยความสะดวกเช่น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส หรือหากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชนผู้อยู่ห่างไกลและเดินทางลำบากก็ต้องอธิบายความจำเป็นให้แก่ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่รับทราบทั่วกัน ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ใส่ใจผู้อื่นจากใจจริง แสดงออกถึงความห่วงใย เคารพศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบทบาท

ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

1.7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ หมายถึง การดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเองเบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรีและชื่อเสียงแห่งอาชีพและทางราชการ ดำรงตนอย่างเหมาะสม ศรัทธาและเคารพต่อวิชาชีพของตน พัฒนาตนเองให้มีความอดุสาหะขยันหมั่นเพียร ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ เกินฐานะของตน รับรู้ถึงความสามารถของตนมองโลกในแง่ดี มีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่บุคคลอื่น ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน เผชิญปัญหาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการดำรงศักดิ์ด้วยความถูกต้องชอบธรรม อุทิศแรงกายแรงใจผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย สำนึกอยู่เสมอในการเป็นข้าราชการที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน ดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและสาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน 5 ด้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน

2.1 ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร หมายถึง กำนันผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ปกครอง ราษฎรที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้าของราษฎรในหมู่บ้านของตน มีอำนาจและหน้าที่ ในการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ของราษฎรและบรรดาการที่จะตรวจตรารักษาความปกติในตำบล

2.2 ด้านการที่เกี่ยวกับคดีอาญา หมายถึง การที่เมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านทราบข่าวมีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าเกิดในหมู่บ้านของตนเองให้แจ้งต่อกำนันทราบ เมื่อทราบข่าวมีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าเกิดในหมู่บ้าน

ใกล้เคียงให้แจ้งต่อผู้ใหญ่บ้านนั้นทราบ เมื่อตรวจพบของกลางหรือสิ่งของที่ได้มาโดยผิดกฎหมายให้จับสิ่งของนั้นไว้ส่งกำนัน เมื่อมีหมายหรือคำสั่งหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในหมู่บ้านนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะจับผู้นั้นส่งกำนันและกรมการอำเภอ

2.3 ด้านงานทะเบียน หมายถึง กำนันผู้ใหญ่บ้านทำบัญชีสำมะโนครัวในหมู่บ้านและคอยแก้ไขบัญชีนั้นให้ถูกต้องเสมอ ถ้ามีบุคคลแปลกหน้านอกสำมะโนครัวนั้นเข้ามาอาศัย เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านจะต้องสอบถามให้กำนันดูแลคนเดินทาง ซึ่งไม่มีเหตุควรสงสัยว่าจะเป็นผู้ร้าย ให้ได้มีที่พักอาศัยตามสมควร ถ้าผู้เดินทางด้วยราชการจะต้องมีคนนำทาง กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ต้องรักษาบัญชีและคอยแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ใหญ่บ้านควรนำคนแปลกหน้าออกจากสำมะโนครัวตำบล มาส่งกำนันตามความในมาตรา 27 ข้อ 6 ให้ผู้ใหญ่บ้านปรึกษาหารือกับกำนันหรือไล่ออกจากตำบลนั้นก็ได้ ในการสำรวจและจดทะเบียนบัญชีต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในราชการ

2.4 ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร หมายถึง กำนันผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ในการการเสริมสร้างพัฒนารายได้และขยายช่องทางตลาด สินค้าชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตลอดจนการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของราษฎรในพื้นที่ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

2.5 ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ หมายถึง กำนันผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว กฎหมายว่าด้วยทะเบียนสัตว์พาหนะ กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน ฯ กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร กฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยชลประทานราษฎร กฎหมายว่าด้วยการบริหารการใช้น้ำ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงภาษีท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ กฎหมายว่าด้วยการกำจัดผักตบชวา

3 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ความสำเร็จของประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการและความสามารถในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนผู้มารับบริการ ของส่วนราชการในเขตอำเภอปลาปากในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่บรรลุวัตถุประสงค์

หรือเป้าหมายของแผนงานการปฏิบัติราชการของกรมการปกครองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วย

- 3.1 นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
  - 3.2 ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
  - 3.3 จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
  - 3.4 จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ
  - 3.5 จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม
  - 3.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด
4. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ปกครองและรับผิดชอบในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบในเขตพื้นที่หมู่บ้าน ส่วนกำนันรับผิดชอบเขตพื้นที่ทั้งตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และได้รับเลือกจากประชาชนให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
5. กำนัน หมายถึง ผู้ปกครองตำบลซึ่งกำนันมาจากการเลือกโดยวิธีลับของผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลเป็นผู้เลือกจากผู้ใหญ่บ้านที่สมัครเป็นกำนันตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และฉบับแก้ไขถึงปัจจุบัน
6. ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตหมู่บ้านที่สำคัญที่สุด ผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกโดยวิธีลับของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และฉบับแก้ไขถึงปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาใช้กรอบความคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค
4. บริบทอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ระบบราชการถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการบริหารและปกครองประเทศ โดยมีข้าราชการเป็นฟันเฟืองและเป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างผู้บริหารประเทศกับประชาชน ข้าราชการจึงถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบราชการให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นเป้าหมายสูงสุด คือ ความอยู่ดีกินดีของประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการจึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ การปฏิบัติงานของข้าราชการ จึงจำเป็นต้องมีกลไกที่สำคัญในการควบคุมการทำงาน และสิ่งสำคัญที่ช่วยควบคุมการทำงานของข้าราชการสิ่งหนึ่ง คือ คุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม ได้บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม

พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดใน

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

ในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. ได้จัดการประชุมระหว่างผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมจากทุกภาคส่วน และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผ่านการแก้ไขปรับปรุง จนกระทั่งที่ประชุมเห็นสมควร จึงได้ผ่านพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2562 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2562 เป็นต้นมา

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 กำหนดไว้ว่า มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย (ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2563)

- (1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- (4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

โดยมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมให้ ก.ม.จ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เป็นระเบียบ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม กำหนดให้มีกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไกและการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ รวมถึงให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ในการประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่จันทร์ที่ 23 มีนาคม 2563 มีมติเห็นชอบกับหลักการ และวิธีการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมรวมทั้งการกำหนดกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำคัญคือ

หลักการ

(1) การจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จัดทำขึ้นต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมตามที่กำหนดในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

(2) การจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จัดทำขึ้นต้องเป็นจริยธรรมที่แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ คุณลักษณะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี

(3) ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จัดทำขึ้นต้องสอดคล้องกับบทบาทภารกิจของหน่วยงาน โดยยึดโยงกับหลักการตามรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาหรือความเสี่ยงทางจริยธรรมในภาคราชการและสังคมไทย รวมถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากล จรรยาบรรณวิชาชีพ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ

วิธีดำเนินการ

- (1) การจัดทำประมวลจริยธรรมให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในหน่วยงาน รวมถึงผู้รับบริการ และประชาชน
- (2) ให้องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับตั้งแต่วันที่ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีผลบังคับใช้
- (3) ให้องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม เสนอร่างประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อ ก.ม.จ. พิจารณา ในกรณีที่ ก.ม.จ.พิจารณาแล้วเห็นว่าประมวลจริยธรรมที่จัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมหรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด ให้องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว และแจ้งให้ ก.ม.จ. ทราบด้วย
- (4) ให้ประกาศประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในราชกิจจานุเบกษา รวมถึงเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลการประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐอาจพิจารณาจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม โดยนำหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมมาปรับใช้ตามที่เห็นสมควรเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจ ที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงาน หรือสาขาวิชาชีพได้ ในกรณีที่พบว่าข้อกำหนดจริยธรรมที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมหรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว และรายงานให้ ก.ม.จ. ทราบด้วย

คำอธิบายมาตรฐานทางจริยธรรม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ “มาตรฐานทางจริยธรรม” คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบด้วย

- 1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

- 3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- 4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- 7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักการ-ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ โดยการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ
2. ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ
3. ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ
4. ไม่แสดงออกในลักษณะ การดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ
5. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา
6. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี
7. ยกย่อง เชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์
8. ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

หลักการ-ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน

2. ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย

3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลัง

ความสามารถ

4. กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรมกล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิด จากการกระทำของตนเอง

5. มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข

6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรที่สังกัด

7. อดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวนโดย คำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี

8. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

9. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด

10. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาและให้ข้อมูลรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ

11. ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการเพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว

12. ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาทรัพย์สินสาธารณะและสิ่งแวดล้อม

13. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ใช้สิ่งของวัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือ ผิดกฎหมาย

14. ไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด

15. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 3 กล่าวตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

หลักการ-กล่าวตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องรวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม
2. รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
3. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิดแม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน
4. เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย
5. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

6. ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

7. ปฏิบัติงานตามหลักวิชาตามหลักการ และจรรยาบรรณโดยไม่ประนีประนอมกับความเลวไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ

8. ให้รางวัลแก่ผู้กระทำความดี และกล่ำลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม

9. ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีหรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามกอนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการรบกวน สร้างความ รำคาญหรือเป็นการโฆษณาสินค้า ธุรกิจและบริการ นอกเหนือ จากที่ราชการกำหนด รวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นพนันออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือ ดูหนังออนไลน์

10. ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ

11. ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมายแม้ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้านตรวจสอบตามกระบวนการ

12. บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่องแล้วแต่กรณี

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

หลักการ-คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งมีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวบงกชเป็นพิเศษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไปเช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ

3. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินบุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน

4. มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคิดถึงความสุขและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน

5. ปฏิบัติตามมาตรฐานการทำงานกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนคู่มือแนวทางการจัด การผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน

6. หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

7. มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ

8. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

9. ตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการกฎหมายหลักคุณธรรมที่ชอบธรรมโดยยึดหลักเหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม

10. สร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว

11. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพลกดดันต่อการตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ

12. หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

13. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะ เป็นของขวัญ รางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และ ยึดคำแนะนำเกี่ยวกับการรับของขวัญ ของกำนัลการรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

หลักการ-มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่าย เงิน เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น
  3. ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กรโดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
  4. มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเฝ้าหาความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งพยายามรักษา มาตรฐานการทำงาน
  5. รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมทั้งจะตอบชี้แจง อย่างมีเหตุผล และอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
  6. เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุ ตามเป้าหมาย
  7. ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ในการทำงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย
  8. มีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรคมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย
  9. จัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ และขจัดสภาพที่ขัดขวางต่อการทำงาน เช่น การทำ 5ส, การจัดระเบียบแฟ้มงาน, การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการทำงาน
  10. ปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมีมาตรฐานสูง
  11. ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงานตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
  12. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

หลักการ-ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างเช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัวความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ โดยในกรณีทั่วไป ต้องไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง สำหรับในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน หรือมีเหตุจำเป็น ต้องปฏิบัติต่อกลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมีเหตุมีผลเพื่ออำนวยความสะดวกเช่น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส หรือหากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชนผู้อยู่ห่างไกลและเดินทางลำบากก็ต้องอธิบายความจำเป็นให้แก่ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่รับทราบทั่วกัน

2. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ใส่ใจผู้อื่นจากใจจริง แสดงออกถึงความห่วงใย เคารพศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบทบาท ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ 7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

หลักการ-ดำรงตนแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเองเบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติดูแลสิ่งแวดล้อม

2. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย

3. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพและทางราชการ
4. ดำรงตนอย่างเหมาะสม ศรัทธาและเคารพต่อวิชาชีพของตน
5. พัฒนาตนเองให้มีความอดุสาหะขยันหมั่นเพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย เกินฐานะของตน
6. รับรู้ถึงความสามารถของตนมองโลกในแง่ดี มีความสามัคคีช่วยเหลือ เกื้อกูล เชื้อเพื่อเผ่าแ่แก่บุคคลอื่น
7. ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยเพื่อสืบ ทอดวัฒนธรรมความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน
8. เคารพกฎหมายอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะใน การตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม
9. ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการดำรงศักดิ์ด้วยความถูกต้องชอบ ธรรม อุทิศแรงกายแรงใจผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จเพื่อ สนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย
10. สำนึกอยู่เสมอในการเป็นข้าราชการที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้ เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน
11. ดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและสาธารณะ และประพฤติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานทางจริยธรรม หมายถึง หลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประมวลขึ้นให้กำนั ผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอลำปาง จังหวัดนครพนม ใช้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของ คนในองค์กร ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ 2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม 4) คิดถึง ประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็น ธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และ 7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทาง ราชการ

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

กำนันผู้ใหญ่บ้านนับได้ว่าเป็นสถาบันที่มีความผูกพันกับสังคมไทยมาช้านาน โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 และดำรงอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงทั้งที่มาและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านอยู่ตลอดเวลา ในหัวข้อนี้ เป็นการกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของบทบาท

ความหมายและคำนิยามของบทบาท ได้มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมายของไว้ได้น่าสนใจ ดังนี้

พลสุข สังข์รุ่ง (2554, หน้า 9) บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่จะต้องปฏิบัติตามโดยถูกกำหนดด้วยตำแหน่ง ให้บุคคลต้องกระทำตามสิทธิ อำนาจหน้าที่ที่ดำรงอยู่ ซึ่งพฤติกรรมที่จะต้องปฏิบัติจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานภาพของแต่ละบุคคลและชนิดของสังคมนั้น

ทัศนีย์ ฉ่ำพิรุณ (2554, หน้า 11) บทบาท หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ถูกกำหนดหรือที่ถูกคาดหวังจากสังคมและเมื่อบุคคลใด ๆ ก็ตามประพฤติปฏิบัติออกนอกกรอบนอกทางจากที่สังคมกำหนดหรือคาดหวังจากบุคคลนั้น ๆ ก็หมายถึงว่าอาจถูกเปลี่ยนตัวหรือไม่ให้แสดงบทบาทนั้นอีกเลย เพราะไม่ปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดหรืออาจเป็นเพราะการแสดงบทบาทไม่ตรงตามสถานภาพของตนเองนั้นนำมาซึ่งปัญหาให้กับตนเองครอบครัวและสังคมนั่นเอง

ดวงกมล กิ่งจำปา (2555, หน้า 12) บทบาท หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรม และหน้าที่ที่ทุกคนแสดงออกมา หากการแสดงออกนั้นไม่เป็นไปตามบทบาทของคนนั้นแล้วอาจทำให้พฤติกรรมนั้นไม่เหมาะสม และอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดีก็เป็นไปได้

ปรารธนา งามบรรหาร (2556, หน้า 34) บทบาท หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และสิทธิของบุคคลหรือคณะบุคคลตามความคาดหวังของตนเองหรือสังคมโดยต้องได้รับการยอมรับจากชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามตำแหน่งและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือที่กำหนดขึ้นและต้องเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมที่ได้กำหนดตำแหน่งในพื้นที่นั้น ๆ

ประเภทของบทบาท

นักวิชาการได้จำแนกบทบาทออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทตามอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทในอุดมคติที่มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ระบุเป็นลายลักษณ์อักษร หรือมีตัวบทกฎหมาย ระเบียบกำหนดให้กระทำกิจกรรมในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ (Broom and Selznick. 1973, p. 34 อ้างถึงใน ทิตยา สุวรรณชฎ, 2552, หน้า 9-10)
2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Performed Role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำจริง ซึ่งจะขึ้นกับการสังเคราะห์จาก ความเชื่อ ความหวัง การรับรู้ และประสบการณ์ของผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งทั้งยังต้องพิจารณาถึงความกดดัน ชัดจำกัด และโอกาสในแต่ละสังคม ในระยะเวลานั้น ๆ ได้ (ทิตยา สุวรรณชฎ, 2552, หน้า 9-10)
3. บทบาทที่ควรปฏิบัติ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งเชื่อและหวังว่าควรกระทำตามตำแหน่งที่ได้รับ แต่ยังไม่ได้กระทำซึ่งอาจจะไม่เหมือนบทบาทในอุดมคติ (ไม่มีอยู่ในระเบียบ, กฎหมาย) บทบาทที่กระทำจริง นอกจากนี้บทบาทที่ควรกระทำยังขึ้นกับความแตกต่างขององค์กร ความนึกคิด ประสบการณ์ และการรับรู้ของผู้ดำรงตำแหน่งของแต่ละคนด้วย (ทิตยา สุวรรณชฎ, 2552, หน้า 9-10) เป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง ดังนั้นเมื่ออยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งด้วย
4. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed Role) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่า พ่อ แม่ ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น
5. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (Expected Role) หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับ

การคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดก็ได้ เพราะบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

6. บทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง (Subjective Role) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่ต้องใส่ใจปัญหาของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดและอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง

7. บทบาทที่เป็นจริง (Enacted Role) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งที่บทบาทนี้ ไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้ (สงวนศรี วิรัชชัย, 2552, หน้า 23-24)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาท (Role Theory)

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2557, หน้า 69-71) ได้สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาท ดังนี้

1. ทฤษฎีของ Linton (Ralph Linton's Role Theory) กล่าวว่าบทบาท หมายถึง ตำแหน่งหรือสถานภาพเป็นตัวกำหนดบทบาทเช่น บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นครูต้องแสดงพฤติกรรมเป็นตัวอย่างแก่ลูกศิษย์

2. ทฤษฎีของ Nadel (Nadel's Role Theory) กล่าวว่าบทบาท คือ ส่วนประกอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรม 3 ลักษณะ คือ ส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท เช่น ครูต้องพูดเก่งหรือมีอารมณ์ขัน ส่วนประกอบที่มีผลสำคัญต่อบทบาทและขาดไม่ได้ เช่น เป็นแพทย์ต้องรักษาคนไข้เป็นครูต้องสอนหนังสือ และส่วนประกอบที่เป็นไปตามกฎหมาย

3. ทฤษฎีของ Homan (Homan's Role Theory) กล่าวว่าบทบาทของบุคคล จะเปลี่ยนแปลงบทบาทไปตามตำแหน่งเสมอ เช่น ตอนกลางวันแสดงบทบาทสอนหนังสือ เพราะตำแหน่งเป็นครู ตอนเย็นแสดงบทบาทเรียนหนังสือ เพราะมีตำแหน่งเป็นนิสิตภาคสมทบด้วย

4. ทฤษฎีของ Parson (Parson's Role Theory) กล่าวว่าบทบาทเป็น ความสำคัญระหว่างมนุษย์ในสังคม ทำให้มนุษย์ต้องเพิ่มบทบาทของตน เช่น บุคคลที่มีเพื่อนมาก ก็ต้องแสดงบทบาทมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

5. ทฤษฎีของ Merton (Merton's Role Theory) กล่าวว่าบทบาทของบุคคลแต่ละคนจะต้องมีตำแหน่งและมีบทบาทควบคู่กันไปซึ่งไม่เหมือนกัน บทบาทจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาททางสังคมที่เขาสังกัดอยู่ ตลอดจนลักษณะของบุคคลในสังคมนั้น

6. ทฤษฎีของ Good (Good's Role Theory) กล่าวว่าบทบาท คือแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของแต่ละบุคคล และบทบาทดังกล่าวควรเป็นไปตามข้อตกลงที่มีต่อสังคมนั้น ๆ

7. ทฤษฎีของ Guskina (Guskina's Role Theory) กล่าวว่าพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนคือ ผลที่ได้จากตำแหน่งทางสังคมของเขานั่นเอง และทฤษฎีบทบาทจัดเป็นข้อตกลงประการแรกที่สถาบันต่าง ๆ ในสังคมหวังว่าบุคคลที่ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ ควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับสิทธิหน้าที่ทางสังคมที่ตนเองดำรงตำแหน่งหรือรับผิดชอบอยู่ ซึ่งเป็นข้อตกลงของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม บทบาทจะเปลี่ยนแปลงไปเสมอ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่บุคคลนั้นดำรงอยู่

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ และตามกฎหมายอื่นที่ระบุอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไว้พบว่ามีมากมาย ทั้งในฐานะนักปกครองที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขต่อประชาชน และในฐานะนักพัฒนาเพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น หน้าที่ดังกล่าวจะเห็นได้จากภารกิจในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ในยามเกิดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ อันเป็นหน้าที่ที่มีมาตั้งแต่เดิมเมื่อปีพุทธศักราช 2457 เป็นต้นมา แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไป บทบาทหน้าที่บางอย่างได้ลดลงไปโดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาดูแลแทนที่ แต่ขณะเดียวกันก็มีบทบาทใหม่เพิ่มขึ้น เช่น ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นับได้ว่าผู้นำโดยธรรมชาติ เป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีบทบาทอันสำคัญยิ่งทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทั้งภาครัฐและประชาชนในวิถีทางที่จะนำไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันเป็นแม่บทแบบการปกครองที่ประเทศของเราใช้อยู่ในปัจจุบัน (เฉลิมศักดิ์ แห่งมงาม, 2535, หน้า 3)

จากการพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะเห็นได้ว่ามีเจตนารมณ์ เพื่อให้มีกำนัน

ผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่คอยตรวจตราความทุกข์สุขของราษฎรตามพื้นบ้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญอย่างหนึ่งในการปกครองบ้านเมือง นอกจากนี้ก็เพื่อรักษาพระราชอำนาจตามกำหนดกฎหมายให้ประชาชนพึงปฏิบัติตามด้วยความเรียบร้อยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. 116 ประกาศใช้มาประมาณ 17 ปี ก็ได้มีการปรับปรุงใหม่ และได้ตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 ขึ้นใช้บังคับแทนและเป็นหลักของการปกครองท้องที่ในประเทศไทยมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ดังนี้

1. ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน (มาตรา 10)
2. ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้าของราษฎรในหมู่บ้านของตนมีอำนาจและหน้าที่ในการปกครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร กล่าวคือ (มาตรา 27)
3. รักษาความสงบและความสุขสำราญช่วยป้องกันความทุกข์ภัยของลูกบ้านตามสมควรและที่สามารถจะทำได้การที่กล่าวนี้ ถ้าสมควรจะต้องปรึกษาหารือและช่วยกันกับเพื่อนผู้ใหญ่ที่ดีกับกำนันนายตำบลที่ดีก็เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะต้องปฏิบัติให้สมควรแก่การที่จะรักษาประโยชน์และความสุขของลูกบ้าน ซึ่งได้มอบไว้ให้เป็นธุระในพระราชบัญญัตินี้
4. ควบคุมดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องพึงกระทำตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของราชการ กระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำบรรดาการที่จะตรวจตรารักษาความปกติเรียบร้อยในตำบลคือการที่จะว่ากล่าวราษฎรในตำบลนั้น ให้ประพฤติตนตามพระราชกำหนด กฎหมายก็ดีหรือการที่จะป้องกันภัยอันตรายและรักษาความสุขสำราญของราษฎรในตำบลนั้นก็ดีหรือการที่จะรับกิจสุขทุกข์ของราษฎรในตำบลนั้นร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการเมือง กรมการอำเภอและจะรับข้อราชการมาประกาศแก่ราษฎรในตำบลนั้น ๆ ก็ดีหรือที่จะจัดการตามพระราชกำหนด เช่น การ

ตรวจแนะนำเก็บภาษีอากรในตำบลนั้นก็ดี การทั้งนี้อยู่ในหน้าที่ของกำนันผู้เป็นนายตำบล ผู้ใหญ่ทั้งปวงในตำบลนั้น และแพทย์ประจำตำบลจะต้องช่วยกันเป็นธุระจัดการให้เรียบร้อยได้ตามสมควรแก่หน้าที่ (มาตรา 34)

2. ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา

ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ในการเกี่ยวข้องด้วยความอาญา ดังต่อไปนี้ (มาตรา 28)

1. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนต้องแจ้งความต่อกำนัน นายตำบลให้ทราบ
2. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียงต้องแจ้งความต่อผู้ใหญ่บ้านนั้นให้ทราบ
3. เมื่อตรวจพบของกลางที่ผู้กระทำความผิดกฎหมายมีอยู่ก็ดี หรือสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาจากการกระทำความผิดกฎหมายหรือเป็นสิ่งของสำหรับใช้ในการกระทำความผิดกฎหมายก็ดี ให้จับสิ่งของนั้นไว้และรีบนำส่งต่อกำนันนายตำบล
4. เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังกระทำความผิดก็ดี หรือมีเหตุสมควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดกฎหมายก็ดี ให้จับตัวผู้นั้นไว้ และรีบนำส่งกำนันนายตำบล
5. ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการ ให้จับผู้ใดในหมู่บ้านนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะจับผู้นั้น และรีบส่งต่อกำนันหรือกรรมการอำเภอตามสมควร
6. เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้นหรือยึดผู้ใหญ่บ้านต้องจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย

กำนันมีหน้าที่และอำนาจในการที่เกี่ยวข้องตามอาญา ดังนี้ (มาตรา 35)

1. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าจะได้เกิดขึ้นในตำบลของตนต้องแจ้งความต่อกรรมการอำเภอให้ทราบ
2. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าจะได้เกิดขึ้นในตำบลที่ใกล้เคียงต้องแจ้งความต่อกำนัน นายตำบลนั้นให้ทราบ
3. เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังกระทำความผิดกฎหมายก็ดี หรือมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดกฎหมายก็ดี ให้จับผู้นั้นไว้ และรีบนำส่งต่อกรรมการอำเภอ
4. ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในตำบลนั้นเป็นหน้าที่ของกำนันที่จะจับผู้นั้น แล้วรีบส่งกรรมการอำเภอตามสมควร

5. เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้น หรือให้ยึด กำหนดจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย

6. ถ้ามีผู้มาขออายัดตัวคนหรือสิ่งของก็ดี หรือผู้ต้องโจรกรรมจะทำหมายตราลिनหรือมีผู้จะมาขอทำการชั้นสูตรบาดแผลก็ดี ทั้งนี้ให้กำนันสืบสวนฟังข้อความแล้วรับนำตัวผู้ขอส่งต่อกรมการอำเภอตามสมควร

3. ด้านงานทะเบียน

ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ได้กำหนดให้กำนันผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานทะเบียนดังต่อไปนี้

1. เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะทำบัญชีสำมะโนครัวในหมู่บ้าน และคอยแก้ไขบัญชีนั้นให้ถูกต้องเสมอ (มาตรา 27 ข้อ 4)

2. ถ้ามีคนจรแปลกหน้านอกสำมะโนครัวหมู่บ้านนั้นเข้ามาอาศัย เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านจะต้องไต่ถาม ให้รู้จักตัวและรู้เหตุการณ์ที่มาอาศัย ถ้าเห็นว่า ไม่ได้มาโดยสุจริต ให้เอาตัวผู้นั้นส่งกำนันนายตำบลของตน (มาตรา 27 ข้อ 6)

3. ให้กำนันดูแลคนเดินทาง ซึ่งไม่มีเหตุควรสงสัยว่าจะเป็นผู้ร้ายให้ได้มีที่พักตามสมควร (มาตรา 38)

4. ถ้าผู้เดินทางด้วยราชการจะต้องการคนนำทางหรือขาดแคลนพาหนะเสบียงอาหารในระหว่างทางและจะต้องขอต่อกำนันให้ช่วยสงเคราะห์ กำนันต้องช่วยจัดหาให้ตามที่ทำได้ถ้าหากว่าการช่วยเหลือจะต้องออกราคาจ้างเพียงใดให้กำนันเรียกเอาจากผู้เดินทางนั้น (มาตรา 38)

5. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องรักษาบัญชีสำมะโนครัวและทะเบียนบัญชีของรัฐบาลในตำบลนั้นและคอยแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตรงตามบัญชีของผู้ใหญ่บ้าน (มาตรา 41)

6. เมื่อผู้ใหญ่บ้านนำคนจรแปลกหน้าออกจากสำมะโนครัวตำบลมาส่งกำนันตามความในมาตรา 27 ข้อ 6 ให้กำนันปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่บ้านเมื่อเห็นสมควรจะขับไล่ผู้นั้นออกไปเสียจากท้องที่ตำบลนั้นก็ได้ (มาตรา 53)

ในการที่จัดสำรวจสำมะโนครัวและจดทะเบียนบัญชีต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในราชการเช่น การที่จะสำรวจสำมะโนครัวและทำบัญชีไร่นาและสิ่งของ ต้องพิศุภภาชีอากรในตำบลนั้น กำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้านทั้งปวงประชุมกันตรวจทำบัญชีให้ถูกต้องและลงชื่อพร้อมกันเป็นพยานในบัญชีที่จะยื่นต่อเจ้าพนักงานก็ได้ (มาตรา 57)

4. ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร

ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ นายอำเภอและกำนันมีหน้าที่ดูแลรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ของแผ่นดิน ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้มีส่วนช่วยเหลืออำเภอและกำนันในการดำเนินการ ดังนี้

1. ชี้แจงให้ประชาชนเห็นความสำคัญของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันซึ่งในอนาคตเมื่อบ้านเมืองเจริญขึ้นจำนวนของประชาชนก็จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับเมื่อถึงเวลานั้นแล้วจะไม่มีที่ดินสาธารณประโยชน์สำหรับให้สาธารณชนใช้ร่วมกัน

2. ตรวจสอบที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากทะเบียนเดิมให้เป็นปัจจุบันกำนันท้องที่เป็นคณะกรรมการที่อำเภอแต่งตั้งร่วมกับปลัดอำเภอที่อำเภอ และป่าไม้อำเภอดำเนินการสอบสวน ตรวจสอบทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์

3. ทำการพัฒนาที่ดินสาธารณประโยชน์โดยประสานงานกับอำเภอเพื่อขอความร่วมมือจากข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนและมวลชนในท้องที่ ชุติคุณ ทำถนน ปลูกต้นไม้โดยรอบที่ดินสาธารณประโยชน์ อาจจะจัดทำในรูปโครงการที่มีงบประมาณของทางราชการสนับสนุนอยู่แล้ว หรือการพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสอันควร เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันฉัตรมงคล วันจักรี เป็นต้น หรืออื่น ๆ

4. เสนอให้อำเภอพิจารณาในการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ เพราะอำเภออาจนำที่ดินสาธารณประโยชน์ไปใช้เป็นสนามกีฬาหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรืออาจนำไปใช้เป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจแก่ส่วนรวม เช่น ใช้เป็นแปลงทดสอบปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ใช้เป็นสถานที่กลางสำหรับนำสินค้าไปจำหน่ายใช้เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หรือใช้บางส่วนเป็นแหล่งสาธารณะประจำตำบลหมู่บ้าน เป็นต้น

5. ช่วยเหลืออำเภอตรวจตราดูแลมิให้บุคคลหรือหน่วยราชการใดเข้าไปใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ ก่อนที่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย กรณีมีผู้บุกรุกครอบครองทำประโยชน์มิชอบในที่ดินดังกล่าว ให้รายงานอำเภอทราบ เพื่อรีบดำเนินการแก้ไขทันทีก่อนที่ปัญหาจะเพิ่มมากขึ้น

5. อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ได้แก่

5.1 ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

5.2 งานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจในพื้นที่

- 5.3 งานด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
- 5.4 งานด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 5.5 งานที่เกี่ยวกับภาษีอากร
- 5.6 ด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 5.7 ด้านการจดทะเบียนต่าง ๆ
- 5.8 งานด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- 5.9 งานด้านการป้องกันโรคติดต่อ
- 5.10 งานด้านการจัดระเบียบหมู่บ้าน
- 5.11 งานด้านคณะกรรมการหมู่บ้าน และสภาตำบล
- 5.12 งานด้านอื่น ๆ
- 5.13 ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และระเบียบสำนักงาน

กลางทะเบียนราษฎรรับเรื่องจากราษฎร

- 5.14 ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน
- 5.15 ตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว
- 5.16 ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ
- 5.17 ตามที่กฎหมายว่าอาวุธปืน

ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเท่าที่กฎหมายระบุไว้ ดังกล่าวข้างต้นนั้น ก็คือการบริหารภายในตำบลหรือปกครองตำบลให้เรียบร้อย บางเรื่องก็เป็นที่ยกขึ้นจะต้องปฏิบัติด้วยตนเองหากไม่สามารถปฏิบัติได้ก็จะมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านคนอื่น ๆ ทำการแทนหรือถ้าเป็นเรื่องสำคัญก็ต้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติหลายฝ่ายเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่คนหมู่มาก กำนันก็สามารถจะทำการเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำหมู่บ้าน สารวัตรกำนัน ร่วมกันปรึกษาหารือแก้ไขปัญหานั้น ๆ ให้เรียบร้อย ถ้าจะมีเหตุการณ์ลุกลามออกไปอีกจนพ้นวิสัยที่กำนันจะแก้ไขปัญหานั้นด้วยตนเองได้ ก็ต้องรายงานให้นายอำเภอทราบ เพื่อแก้ไขต่อไปอีกชั้นอีกและโดยเหตุที่กำนันมีงานดังกล่าวมากมายจึงจำเป็นต้องมีที่ปรึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการตำบลเพื่อขอคำปรึกษาหรือเสนอข้อคิดเห็นในการปกครองตำบลให้เรียบร้อยในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเท่ากับเป็นหู เป็นตา ให้แก่อำนาจหน้าที่กำนันในการบริหารงานภายในตำบลนั่นเอง

สรุป

กำหนดผู้ใหญ่บ้านนับได้ว่าเป็นสถาบันที่มีความผูกพันกับสังคมไทยมาช้านาน โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และดำรงอยู่มาจนถึง ทุกวันนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงทั้งที่มาและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านอยู่ตลอดเวลา

ในเรื่องที่มาของกำนันและผู้ใหญ่บ้านนั้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 บัญญัติให้ผู้ใหญ่บ้านมาจากการ “เลือก” ของประชาชนในหมู่บ้าน ในขณะที่กำนันให้มาจากการ “คัดเลือกกันเอง” ของผู้ใหญ่บ้าน การมีที่มาลักษณะเช่นนี้ทำให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านมีความเข้าใจว่าตนเองเป็น “ผู้แทน” ของประชาชนในตำบลและหมู่บ้านเช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2551 ได้แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านจากวาระ 5 ปี เป็นให้ดำรงตำแหน่งจนอายุครบ 60 ปี และกำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงกำนัน เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้าน เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษา ความมั่นคงภายใน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญ จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแลอย่างเข้มงวด เช่น การลงโทษทางวินัยเช่นเดียวกับข้าราชการ นอกจากนี้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 มาตรา 14 (11) ได้กำหนดเหตุที่ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งว่า “ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องทำอย่างน้อยทุก 5 ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา” ทั้งนี้ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 ระบุให้หลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ราษฎรในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านด้วย

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 กำหนดให้ ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งรวมถึงกำนัน เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้า

ราษฎรในหมู่บ้าน เป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนภูมิภาค อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในด้าน การรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวก เป็นธรรม ในสังคม การสร้างความ สมานฉันท์และความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน การประสานอำนวยความสะดวกแก่ ราษฎรในการติดต่อขอรับบริการ จากส่วนราชการต่าง ๆ การรับฟังปัญหาและนำความ เดือดร้อนทุกข์สุขและความต้องการที่จำเป็นของราษฎรแจ้งต่อทางราชการเพื่อให้ความ ช่วยเหลือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในพื้นที่ การดูแลให้ราษฎรในพื้นที่ ปฏิบัติตามกฎหมาย การอบรมชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อราชการให้ความ ช่วยเหลือในกิจการสาธารณะประโยชน์ รวมถึงปฏิบัติการกิจตามนโยบายรัฐบาลหรืองาน อื่นตามกฎหมายกำหนด จะเห็นได้ว่าผู้ใหญ่บ้านยังมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของ ราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ทำให้ ผู้ใหญ่บ้านนั้น มีความสำคัญ ในการปกครองที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ เอง และหน่วยงานของรัฐกับประชาชน เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มาก ที่สุด

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ที่ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่แล้ว กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ยังเป็นตัวแทนของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม ตามที่กฎหมายกำหนด และยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นอีกหลาย ฉบับที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะของกำนันผู้ใหญ่บ้านเช่น เป็นตัวแทนของรัฐในการ ปฏิบัติหน้าที่ของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่มีได้ถ่ายโอนไปให้ท้องถิ่น ดำเนินการอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับความอาญา ในฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามมาตรา 2 (1) (16) มาตรา 72 และมาตรา 92 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การเป็นผู้ ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทของราษฎรในท้องที่ รวมถึงการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายเฉพาะให้อำนาจไว้ เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523 พระราชบัญญัติ การรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายอื่น ๆ ที่ให้อำนาจกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้เป็นการเฉพาะ และการปฏิบัติงานภารกิจหรืองานอื่นตาม

กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือตามที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น นโยบายที่สำคัญของรัฐ หรือนโยบายเร่งด่วนของรัฐไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล

การดำรงอยู่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความสำคัญอย่างมาก เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นผู้เสนอความต้องการของราษฎรในท้องที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประสานงานตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นไปตามกฎหมาย และอำนาจของกำนันผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด แต่เป็นการมีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุน ร่วมมือประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการดำเนินการนโยบายบริการสาธารณะที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ในขณะที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลด้านการปกครอง การรักษาความสงบเรียบร้อย จากอำนาจความเป็นธรรมชาติ รวมถึงการเสริมสร้างความมั่นคงในตำบลและหมู่บ้านเป็นหลัก

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน 5 ด้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย 1) ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร 2) ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา 3) ด้านงานทะเบียน 4) ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร และ 5) ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินว่าการบริหารของหน่วยงานหรือองค์ใดองค์การหนึ่ง สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงานมีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่องค์การพึงประสงค์

ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ดังนี้

จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ (2554) กล่าวว่า ประสิทธิผล ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล การวัดประสิทธิผลโดยทั่วไปจะวัดเป็นอัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยนำเข้าในการผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วย และมักเป็นเรื่องเศรษฐกิจ เกณฑ์การวัดประสิทธิผลแบบนี้ อาจคลาดเคลื่อนได้เพราะไม่ได้คำนึงถึงด้านคุณภาพแต่คำนึงถึงปริมาณในรูปของกำไร หรือผลผลิตสูงสุดเพียงด้านเดียว ดังนั้น การวัดประสิทธิผลจึงต้องวัดความแตกต่างด้าน คุณภาพของผลผลิตด้วย

ธนกร กรวัชรเจริญ (2555, หน้า 9) ได้สรุป ประสิทธิภาพการทำงาน ว่า หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผลผลิตที่ออกมาควรได้คุณภาพตรงตามมาตรฐานที่สุดและมีการใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด โดยการทำงานต้องมีกลยุทธ์แบบแผนและมีระบบการทำงานที่เป็นหลักการเพื่อให้พนักงานทุกคนมีความเห็นและมีเป้าหมายเดียวกัน

รัตนชนก จันยัง (2556, หน้า 19) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง งานที่บุคคลหนึ่ง ๆ ได้รับมอบหมาย โดยที่บุคคลนั้นต้องใช้ความสามารถ ทุ่่มเท รวมถึงมีทักษะในงานดังกล่าว โดยกระทำภายใต้ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่องค์กรได้วางไว้ ก็จะส่งผลให้งานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ จึงก่อเกิดประสิทธิผลของงานตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี 12 หลักการทำงานให้มีประสิทธิภาพของ Harrington Emerson ในหนังสือ “The Twelve Principles of Efficiency” เพื่อใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพของคน โครงสร้าง และเป้าหมายขององค์กร ที่ระบุไว้ดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน (Clearly Define Ideas)
- 2) ใช้หลักเหตุผลทั่วไป พิจารณาความเป็นไปได้ของงาน (Common Sense)
- 3) ให้คำแนะนำที่ดี มีหลักการที่ถูกต้องสมบูรณ์ (Competent Counsel)
- 4) รักษาระเบียบวินัยในการทำงาน (Discipline)
- 5) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม (The Fair Deal)
- 6) มีข้อมูลสำหรับการทำงานที่เชื่อถือได้ (Reliable Information)
- 7) รายงานผลการทำงานเป็นระยะ (Dispatching)
- 8) มีมาตรฐานงานเสร็จตามเวลา (Standards and Schedules)

- 9) มีผลงานที่ได้มาตรฐาน (Standardized Conditions)
- 10) ดำเนินงานได้ตรงตามมาตรฐานได้ (Standardized Operations)
- 11) มาตรฐานที่กำหนดสามารถปฏิบัติได้จริง (Written Standard-practice Instructions)
- 12) ให้บำเหน็จ รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานดี มีประสิทธิภาพ (Efficiency-Reward)

ยงค์ยาน มั่นคำศรี (2556, หน้า 4) ให้คำนิยามประสิทธิผลการทำงานว่า หมายถึง ชีตความสามารถของการบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งประสบการณ์ที่ผ่านมาของพนักงานในการวางแผนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และผลการปฏิบัติงานนั้นได้มาโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็นด้านระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ถูกต้องและทันเวลา

สุตารัตน์ ชีธรรมธาดา (2557, หน้า 55) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน หมายถึง การผลิตที่ประหยัดเวลาที่สุด หรือประสิทธิภาพในการทำงานของแต่ละบุคคลนั้น ปัจจัยนำเข้าจะพิจารณาถึงความพยายาม ความพร้อม ความสามารถ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้คือ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำนายน อภิปรัชญาสกุล (2560, หน้า 2) ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าไปและสามารถบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์กรตั้งไว้

Mosley (1996) ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้จัดการที่จะตั้งเป้าหมาย และบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายนั้น

Moorhead and Griffin (2001, p. 46) ให้ความหมายประสิทธิภาพว่า ประสิทธิภาพที่สูงจะอยู่ที่ความหลากหลายของผลลัพธ์ของบุคคล ผลลัพธ์กลุ่ม และผลลัพธ์ขององค์การ ซึ่งบางครั้งความแตกต่างของประเภทก็จะทำให้ผลลัพธ์ขององค์การแตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละผลลัพธ์ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญของประสิทธิผลองค์การ

การใช้ทฤษฎีระบบเป็นแนวทางในการวัดประสิทธิผลขององค์การ (Systematic Criteria of Organizational Effectives) ตั้งอยู่บนความคิดที่ว่าองค์การเป็นระบบสังคมที่มีชีวิต (Living Social System) ซึ่งมีข้อเรียกร้อง (Requirements) หรือความต้องการบางอย่าง

ที่อยู่ในสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ที่องค์การจะต้องสนองตอบเพื่อที่จะอยู่รอด เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้ การศึกษาประสิทธิผลขององค์การจึงเป็นการศึกษาความสามารถขององค์การในการสนองตอบข้อเรียกร้องที่เกิดจากสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ที่แวดล้อมองค์การอยู่ สังคมเรียกร้องและคาดหวังให้องค์การมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในสภาพปัจจุบันคาดหวังให้องค์การผลิตสินค้าและบริการภายใต้เงื่อนไขของความจำกัดของทรัพยากรประสิทธิผลจึงเป็นการวัดในแง่ของ "การบรรลุถึงเป้าหมายภายใต้ทรัพยากรซึ่งมีจำกัด ทั้งนี้ต้องเพิ่มแนวความคิดเรื่องประสิทธิภาพเข้าไปด้วย ซึ่งแนวความคิดเรื่องประสิทธิภาพ หมายถึง ความมากมายของการที่องค์การสามารถบรรลุถึงเป้าหมายได้มากที่สุดโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด แนวความคิดทั้งสอง เรื่องคือประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความสัมพันธ์ต่อกัน แต่ก็ยังคงมีความแตกต่างกัน ตัวอย่างของการมีประสิทธิผลโดยไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การหาได้ไม่ยาก เป็นต้นว่า องค์การสามารถผลิตสินค้าเศรษฐกิจบางอย่างให้มีประสิทธิภาพโดยไม่มีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นความหมายของการปฏิบัติงานขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพจึงเน้นประเด็นสำคัญอยู่ 2 ประการคือ

1. การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
2. การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นแต่ไม่เพียงพอสำหรับ การมีประสิทธิผลดังนั้น การศึกษาเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย-ประโยชน์ (Cost – Benefit Analysis) ของการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐจะต้องประกอบไปด้วยสองส่วน คือ การวิเคราะห์ประสิทธิผล (Effectiveness Analysis) – (Value) ของผลที่จะต้องถูกเลือกไปปฏิบัตินั้นมีคุณประโยชน์ต่อสังคมสูงกว่าค่าใช้จ่าย ประโยชน์ดังกล่าวอาจเป็นผลผลิตทางกายภาพ (Physical Output) หรือ สินค้า บริการ หรือประโยชน์ที่ไม่ใช้วัตถุ เช่น ความมั่นคง ความมั่งคั่งของทัศนียภาพหรือความเป็นธรรมทางสังคม การประเมินคุณค่าของสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นผลได้จากโครงการสาธารณะขึ้นอยู่กับความเต็มใจของประชาชนแต่ละคนในการเสียค่าใช้จ่ายทางอ้อมโดยการเสียภาษีอากร สำหรับสินค้า และบริการดังกล่าว ถ้าคุณค่าของผลประโยชน์ที่จะได้จากโครงการมีต่อบุคคลในสังคมโดยส่วนรวมแล้วมีมากกว่าค่าทรัพยากรที่จะใช้ในการบริหารโครงการ โครงการดังกล่าวน่าจะเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม

โดยสรุป ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้มีผลสำเร็จในแง่ของการจัดการ หมายถึง การบรรลุเป้าหมายขององค์การนั้น คือการทำถูกต้องตามสิ่งที่ควรทำ ซึ่งบางครั้งการบรรลุเป้าหมายขององค์การในแง่มุมของประสิทธิผลอาจไม่คำนึงถึงทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ไปว่าจะมากหรือน้อยเพียงใดในภาพรวม และประสิทธิภาพจะเกี่ยวพันกับวิธีการ ส่วนประสิทธิผลจะเกี่ยวพันกับจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย

จากการศึกษาความหมายของประสิทธิผล สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิผล การดำเนินงาน หมายถึง ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน ในการที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ แผนงาน และเป้าหมายของการทำงานตามที่ได้กำหนดไว้

จากที่กล่าวถึงข้างต้นเห็นได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นเรื่องการเน้นความสำคัญของสิ่งที่ออก แทนที่จะเป็นสิ่งที่ป้อนเข้า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของผลลัพธ์จึงได้แก่การศึกษาว่าผลลัพธ์ ที่ปรากฏบรรลุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด

แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประสิทธิผล

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีในเรื่อง ประสิทธิผลขององค์กรของภาครัฐทั้งใน งานวิจัยของไทยและงานวิชาการของต่างประเทศนั้นประเทศไทยโดยสำนักคณะกรรมการ พัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำแนวคิดในเรื่องของ Balanced Scorecard (BSC) ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการฉะนั้นในบริบทของ องค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งประเทศไทย จึงนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ว่าปัจจุบันนี้นั้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์นำหลักดังกล่าวมาใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์กรขององค์กร ปกครองท้องถิ่นและได้ศึกษาแนวคิดดังกล่าวดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีวิวัฒนาการของแนวคิด Balanced Scorecard (BSC)

บาลานส์สกอ์การ์ด (Balanced Scorecard) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า BSC คือการ ประเมินผลองค์กรแบบสมดุลเป็นแนวคิดด้านการจัดการที่องค์กรธุรกิจใน ประเทศไทยตลอดจนองค์การทำงานราชการของไทยได้นำมาประยุกต์ในการประเมินผล งานและกำลังแพร่หลายขึ้นในวงกว้าง

ในประเทศไทย บาลานส์สกอ์การ์ด ยังไม่มีศัพท์บัญญัติที่ชัดเจน แต่ได้มี นักวิชาการและผู้รู้หลายท่านได้ตั้งชื่อเป็นภาษาไทยแตกต่างกัน เช่น การประเมินผลเชิงดุลย ภาพ การประเมินองค์กรแบบสมดุล การวัดผลแบบสมดุล ลิขิตสมดุล ลิขิตดัชนี ดุลดัชนี

สมดุลกระดานคะแนน หรือการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย สรุปได้ดังนี้

บัณฑูร ล่ำซำ (2550) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ให้คำจำกัดความว่า บาลานส์สกอ์การ์ด คือ “เครื่องมือการบริหารจัดการในเชิงสมดุล”

Kaplan และ Norton (2000) กล่าวถึง บาลานส์สกอ์การ์ด ว่า เป็นเครื่องมือทางด้านการจัดการที่องค์กรสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (strategic implementation) โดยอาศัยการวัดหรือประเมิน (measurement) ที่จะช่วยให้องค์กรเกิดความสอดคล้อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำเร็จขององค์กร (alignment and focused)

ผู้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีนี้ คือ Robert S. Kaplan จาก Harvard Business School และ David P. Norton จาก Norton and Company เป็นผู้นำเทคนิค Balanced Scorecard (BSC) มาใช้เป็นครั้งแรกปี ค.ศ. 1992 เพื่อใช้ในการวัดสัมฤทธิ์ผลขององค์กรภาคธุรกิจโดยได้เพิ่มมิติทางด้านลูกค้า ด้านกระบวนการบริหารภายในองค์กร และด้านการเรียนรู้มาช่วยในการวิเคราะห์ ซึ่งถือเป็นการวิเคราะห์แนวทางใหม่ที่ใช้แผนกลยุทธ์ระยะยาวรวมกับแผนกิจกรรมระยะสั้นในกรอบของระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management System) และเทคนิค BSC ยังใช้เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า (Time Value of Money) โดยการประเมินผลที่อาศัยตัวชี้วัดในลักษณะองค์รวมนอกเหนือไปจากตัวชี้วัดทางการเงินอย่างเดียว (พลู เดชะรินทร์, 2557, หน้า 20) การวัดผลการปฏิบัติงานจะเป็นลักษณะผสมผสานของตัวชี้วัดการปฏิบัติการ (Performance Indicators) 4 มิติ ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้ และเติบโต ดังนี้ (สมคิด บางโม, 2563, หน้า 276)

1. ด้านการเงิน (Financial Perspective) ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร การเติบโตยอดขายและผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นมูลค่าหุ้นเงินปันผล
2. ด้านลูกค้า (Customer Perspective) ได้แก่ การตอบสนอง (ความรวดเร็วและความถูกต้อง) การให้บริการ (คุณภาพของการบริการ) ราคาความคุ้มค่าในการใช้บริการ
3. ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) ได้แก่ เวลาในกระบวนการการใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม) คุณภาพในกระบวนการ

คุณภาพของงานในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน และผลผลิตภาพในกระบวนการทักษะ
แรงจูงใจผลผลิตต่อคน

4. ด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and Growth Perspective) ได้แก่ การค้นคว้าทดลองการผลิต และบริการชนิดใหม่ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการศึกษาหาวิธีปรับปรุงระบบงานการรักษาทุนทางปัญญา (การใช้ทักษะการมีส่วนร่วมของบุคลากรการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคลากร) ซึ่งด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโตเป็นปัจจัยต้น ในขณะที่ด้านการเงินและด้านลูกค้าเป็นปัจจัยตามแนวทางการประเมินและการกำหนดกลยุทธ์แบบ BSC นี้ได้มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในภาคธุรกิจ ขณะนี้ภาครัฐโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำเทคนิค BSC มาประยุกต์ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยราชการทั้งประเทศอีกด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดของ BSC มาประยุกต์ในการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้ปรับมิติ 4 มิติให้เหมาะสมกับงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมากขึ้น ได้แก่ ปรับด้านการเงินเป็นพันธกิจด้านลูกค้าเป็น กลุ่มเป้าหมายด้านกระบวนการภายในเป็นการบริหารจัดการและด้านการเรียนรู้และเติบโตเป็นการเรียนรู้และพัฒนาการวิจัยครั้งนี้ได้ผู้วิจัยศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยประยุกต์แนวคิด Balanced Scorecard แต่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ โดยจะศึกษาใน 4 มิติ คือ ด้านพันธกิจด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านการบริหารจัดการ และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ทั้งนี้ในแต่ละมิติจะได้นำหลักการของธรรมาภิบาลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลยุทธ์ไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง Balanced Scorecard ในการประเมินผลการปฏิบัติงานการประเมินผลองค์กรไม่สามารถใช้แต่ตัวชี้วัดทางการเงินได้เพียงอย่างเดียว ผู้บริหารต้องพิจารณามุมมองอื่น ๆ ประกอบด้วย ซึ่งประเด็นนี้คือ จุดเริ่มต้นหรือที่มาของ BSC ที่ Kaplan กับ Norton พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลองค์กร โดยต้องพิจารณาให้ครอบคลุมถึงมุมมองทั้ง 4 ด้าน คือ มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process perspective) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth perspective) โดยภายในแต่ละมุมมองประกอบด้วย 1. วัตถุประสงค์ (Objective) 2. ตัวชี้วัด (Measures หรือ performance Indicators) 3. เป้าหมาย (Target) 4. ความคิดริเริ่ม หรือสิ่งที่

จะทำ (Initiatives)

Balanced Scorecard เป็นการผสมผสานระหว่างการพิจารณาข้อมูลจากภายนอก ซึ่งได้มาจากลูกค้าและผู้ถือหุ้น กับข้อมูลจากภายในองค์กร นอกจากนี้ Balanced Scorecard ยังเป็นการผสมผสานระหว่างการวัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน ในอดีตและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอนาคต ซึ่ง Balanced Scorecard มีลักษณะพิเศษอยู่ 4 ประการ คือ

(1) สะท้อนจากบนลงล่าง (Top-Down) ของพันธกิจและกลยุทธ์องค์กร ในทางตรงกันข้าม ตัวชี้วัดต่าง ๆ ที่บริษัทส่วนใหญ่เฝ้าติดตามมักเป็นในแบบล่างขึ้นสู่บน (Bottom – Up) ซึ่งจะได้มาจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ในแต่ละหน่วยงาน หรือกระบวนการเฉพาะกิจต่าง ๆ ตามความจำเป็น ซึ่งบ่อยครั้งมักจะไม่ค่อยสอดคล้องสัมพันธ์กับกลยุทธ์โดยรวมทั้งหมดขององค์กร

(2) เป็นการมองไปข้างหน้า โดยเป็นการเน้นถึงความสำเร็จทั้ง ในปัจจุบัน และอนาคตตัวชี้วัดต่าง ๆ ทางการเงินแบบดั้งเดิมนั้น อธิบายเพียงว่าในช่วงระยะเวลาของการรายงานผลครั้งล่าสุดที่ผ่านมา องค์กรดำเนินการได้ผลเป็นอย่างไรบ้าง โดยปราศจากการบ่งชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารจะสามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานสำหรับระยะเวลาที่เหลือของการรายงานครั้งต่อไปได้อย่างไร

(3) ผนวกรวมตัวชี้วัดต่าง ๆ ทั้ง ภายในภายนอกเข้าด้วยกัน สิ่งนี้ช่วยให้ผู้จัดการมองเห็นจุดต่าง ๆ ที่ได้ให้ความสำคัญ ช่วยให้เห็นใจได้ว่า ความสำเร็จในอนาคตสำหรับตัวชี้วัดตัวหนึ่ง จะไม่เกิดขึ้นบนความล้มเหลวของตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่ง

(4) ช่วยให้มีความมุ่งหมาย องค์กรบางแห่งติดตามดูตัวชี้วัดต่าง ๆ ในจำนวนที่มากเกินไปที่จะนำไปใช้ได้จริง แต่ Balanced Scorecard นั้น ต้องการให้ผู้บริหารสามารถบรรลุผลได้กับตัวชี้วัดแค่เพียงบางตัวที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรอย่างแท้จริงเท่านั้น

นอกจาก 4 ประการข้างต้นแล้ว Balanced Scorecard ยังสามารถนำมาใช้ในการคิดวางแผนเชิงกลยุทธ์ให้กับองค์กร โดยตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) เป็นตัวช่วยในการติดตามผล ในการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร ซึ่งการจัดทำ KPIs จะต้องให้มีความสมดุล คือ

(1) จุดมุ่งหมาย (Objective) : ระยะสั้นและระยะยาว (Short – and Long – Term)

(2) การวัดผล (Measure) : ทางด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน (Finance and Non –Financial)

(3) ตัวชี้วัด (Indicators) : เพื่อการติดตามและการผลักดัน (Lagging and Leading)

(4) มุมมอง (Perspective) : ภายในและภายนอก (Internal and External)

2. รูปแบบการจัดทำบาลานส์สกอ์การ์ด

Kaplan และ Norton (2001 อ้างถึงใน นวพร ฉายเรืองโชติ, มยุรี บุญโต 2548) อธิบายถึงการนำบาลานส์สกอ์การ์ด ไปสู่ภาคปฏิบัติก็เหมือนกับรูปแบบการบริหารอื่น ๆ คือ เจ้าของทฤษฎีมักจะไม่นำบอกหรือเขียนขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนว่ามีขั้นตอนและในแต่ละตอนต้องทำอะไร มักจะบอกหลักการ แนวคิดทฤษฎีอย่างกว้าง ๆ แล้วให้ผู้อ่านตีความ ทำความเข้าใจแล้วประยุกต์ใช้เอง ทั้ง 2 ท่าน จึงได้เสนอว่า กระบวนการจัดทำบาลานส์สกอ์การ์ด มี 4 ระยะ คือ ทบทวนกลยุทธ์ กำหนดวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์ การออกแบบการวัด และประเมินผล และการนำไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ได้มีผู้พัฒนาการจัดทำบาลานส์สกอ์การ์ดในด้านรูปแบบอื่น ๆ อีกแต่ก็ไม่ต่างจากกรอบแนวคิดของ Kaplan และ Norton มากนัก สิ่งที่เป็นข้อโดดเด่นของบาลานส์สกอ์การ์ด คือ ผู้ใช้ความยืดหยุ่นในการปรับขยายรูปแบบได้โดยไม่จำเป็นต้องยึดมุมมองทั้ง 4 มุมมอง แต่ขอให้มีการวัดประเมินที่ครอบคลุมหรือรอบด้าน

ระยะที่ 1 การทบทวนกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 1 เลือกกลยุทธ์ของหน่วยงาน โดยเลือกจากกลยุทธ์ของแต่ละหน่วยงานย่อยหรือแผนกที่ได้ทำไว้แล้ว หากหน่วยงานใดยังไม่มีแผนกลยุทธ์ ต้องรีบทำก่อน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และเชื่อมโยงกลยุทธ์ของแต่ละแผนกเข้าเป็นกลยุทธ์ของหน่วยงานหรือ องค์กร ซึ่งในขั้นนี้ช่วยให้ทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์แต่ละแผนกว่าเป็นอย่างไร ทั้งทางด้านการเงิน ลูกค้า กระบวนการ ซึ่งจะลดความซ้ำซ้อนการทำงาน

ระยะที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูง เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ลูกค้า เทคโนโลยี เพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการกำหนดวัตถุประสงค์กลยุทธ์ แนวทางการวัดผลให้ครอบคลุมทั้ง 4 มุมมอง

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์ข้อมูล หลังจากสัมภาษณ์เสร็จสิ้น แล้วทีมงานต้องรวบรวมคำตอบที่ได้มาพัฒนา เป็นวัตถุประสงค์และการวัดผลที่ครอบคลุมทั้ง 4 มุมมอง

ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญผู้บริหารทุกระดับร่วมพิจารณาเกี่ยวกับการจัดวัตถุประสงค์และมุมมองที่ทางทีมงานได้ร่างขึ้นมา ในช่วงนี้อาจจะมีการปรับแก้มุมมองให้มากขึ้นหรือน้อยกว่าเดิม ควรมีการถกเถียงหารือ ควรพิจารณาจุดแข็งจุดอ่อนของวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นให้มีการโหวตในประเด็นต่าง ๆ

ระยะที่ 3 การออกแบบวิธีวัดผล

ขั้นตอนที่ 6 ประชุมกลุ่มย่อย ในขั้นนี้เป็นการทบทวนการใช้ภาษาในการเขียนวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ระดับวิธีการวัดผลและแหล่งข้อมูลที่ต้องใช้ และเชื่อมโยงวิธีการวัดผลของแต่ละมุมมองให้มีความสัมพันธ์กัน

ขั้นตอนที่ 7 การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 ในครั้งนี้มีการเชิญผู้บริหารระดับสูงมาร่วมพิจารณา วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ร่างวัตถุประสงค์และการวัดผลที่ทีมงานในข้อ 6 ได้จัดทำ

ระยะที่ 4 การจัดทำแผนการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 8 พัฒนาแผนการนำไปใช้ เริ่มต้นด้วยการจัดตั้งทีมในการกำหนดเป้าหมาย และจัดทำแผนภายในประกอบไปด้วย การวัดผลที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 9 ประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3 เป็นการประชุมเพื่อทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการวัดผลครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบกับพื้นที่ที่จะออกไปปฏิบัติจริง ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ การวัดผล และเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 10 การวางแผนในการนำไปใช้ครั้งสุดท้าย โดยนำไปผสมผสาน หรือบูรณาการกับระบบบริหารของหน่วยงานโดยเฉพาะ ในช่วงเริ่มต้นการบริหารหรือ 60 วันแรก ของการบริหาร ควรใช้ BSC และในระหว่างการบริหารควรตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศ

Howard Rohm (2003 อ้างถึงใน นวพร ฉายเรืองโชติ, มยุรี บุญโต 2548) ได้นำเสนอรูปแบบของบาลานส์สกอ์การ์ดสู่ความสำเร็จ 9 ขั้นตอน สำหรับหน่วยงานในภาครัฐไว้ดังนี้

1. การประเมินองค์กร (Organization assessment) เป็นการคิด วิเคราะห์ การตัดสินใจ เกี่ยวกับ จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคองค์กร ความสามารถบุคลากร ทบทุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลลัพธ์ ความต้องการ และความจำเป็นของชุมชน
  2. การกำหนดกลยุทธ์ โดยกำหนด พันธกิจ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์และ ประเด็นกลยุทธ์ตามกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
  3. การกำหนดวัตถุประสงค์กลยุทธ์ โดยกำหนดจากกลยุทธ์องค์กรแล้ว แบ่งมุมมองออกเป็น 4 ด้าน โดยมีมุมมองด้านงบประมาณแทนด้านการเงิน ส่วนด้านอื่น ๆ คงหลักการเดิมไว้
  4. สร้างแผนที่กลยุทธ์ โดยเขียนความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่าง วัตถุประสงค์กลยุทธ์ตามมุมมอง 4 ด้าน
  5. วัดผลงาน (Performance measures) เป็นการพิจารณาว่า เราจะวัดผลผลิตและผลลัพธ์อะไรบ้าง การวัดผลผลิตมุ่งเน้นการวัดผลิตภัณฑ์และผลงานที่เกิดจากการ ให้บริการ ส่วนผลลัพธ์จะวัดการบริหารงาน การบรรลุวัตถุประสงค์สัมฤทธิ์ผล ความสำเร็จและ ผลกระทบ
  6. การกำหนดแผนงาน (Initiatives) เป็นการคิดกิจกรรมที่จะนำไปสู่การ ปฏิบัติ หลังจากทราบวัตถุประสงค์กลยุทธ์และแนวทางการวัดความสำเร็จของผลงานที่ ชัดเจนแล้ว กิจกรรมในขั้นตอนนี้คือการคิดแผนงาน/โครงการต่าง ๆ โดยวิเคราะห์และเลือก ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น แผนงานรัฐบาล แผนงานงบประมาณ งานวิจัย เป็นต้น แล้วนำ แผนงาน/โครงการที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วเลือกเป็นแผนงาน/ โครงการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติตามทั้งกำหนดงบประมาณควบคุมไปด้วย
  7. กำหนดซอฟต์แวร์ เพื่อใช้ในการบริหารงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของ องค์กร ตัวชี้วัด ความสำเร็จ และการรายงานฯซับซ้อนเพียงใด
  8. กำหนดความรับผิดชอบ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติซึ่งในมุมมองแต่ละด้านควรมีการกำหนดความรับผิดชอบทั้งในด้านวัตถุประสงค์ การวัดผล เป้าหมาย แผนงานในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กร หน่วยงาน แผนก บุคคล รวมทั้งการสื่อสาร กลยุทธ์ขององค์กรไปสู่หน่วยปฏิบัติ ทั้งในด้านกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และการวัดผล
  9. การประเมินผลและการเปลี่ยนแปลง
3. แนวคิด Balanced Scorecard (B.S.C.) ในฐานะเครื่องมือที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาองค์กรในยุคปัจจุบัน

BSC นอกจากจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งในปัจจุบันว่า จุดอ่อนที่สำคัญของผู้บริหารส่วนใหญ่ ไม่ได้อยู่ที่การวางแผนหรือ การจัดทำกลยุทธ์แต่อยู่ที่ความสามารถในการนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่องค์กรจะประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องประกอบด้วยทั้งกลยุทธ์ที่ดี และความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติถ้าองค์กรมีกลยุทธ์ที่ดีเพียงอย่างเดียวย่อมไม่สามารถดำเนินงานได้ตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ในขณะเดียวกันถ้ามีความสามารถในการปฏิบัติ แต่ขาดกลยุทธ์ที่ดีย่อมทำให้องค์กรขาดทิศทางที่ชัดเจนและยิ่งถ้าองค์กรขาดทั้งกลยุทธ์ที่ดีและความสามารถในการปฏิบัติที่ดี องค์กรนั้นย่อมจะประสบความล้มเหลวตั้งแต่ต้น ดังนั้นแนวทางสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จจึงต้องประกอบด้วย การมีทั้งกลยุทธ์ที่ดีและความสามารถในการนำกลยุทธ์นั้นไปสู่การปฏิบัติซึ่งอุปสรรคสำคัญที่ทำให้กลยุทธ์ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นขาดการสื่อสารและการถ่ายทอดไปยังผู้บริหาร ระดับต่าง ๆ และพนักงานซึ่งถ้าบุคคลภายในองค์กรไม่สามารถเข้าใจต่อวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กรย่อมยากที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติตามวิสัยทัศน์และกลยุทธ์
2. การที่ผู้บริหารระดับต่าง ๆ และพนักงานยังขาดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามกลยุทธ์ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรมักไม่ค่อยให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับกลยุทธ์มาใช้กับผู้บริหารมักจะมองว่ากลยุทธ์เป็นเพียงกิจกรรมที่ทำเพียงแค่ปีละครั้งเท่านั้น ทำให้หลักการ BSC สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาอุปสรรคทั้ง 3 ข้อเบื้องต้นของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะ BSC จะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอดกลยุทธ์ให้บุคลากรทุกระดับได้

แนวทางการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลขององค์กร

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม พบว่ามีแนวทางการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลขององค์กรในเบื้องต้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวทางใหญ่ คือ แนวทางการศึกษาประสิทธิผลที่ยึดแบบเกณฑ์เดียว และแนวทางการศึกษาประสิทธิผลที่ยึดแบบบูรณาการหรือแบบหลายเกณฑ์

1. แนวคิดศึกษาประสิทธิผลที่ยึดแบบเกณฑ์เดียว Cameron (1981, pp. 3-8) ได้แบ่งแนวคิดที่สำคัญ 4 แนวคิด คือ แนวคิดตัวแบบเชิงเป้าหมาย (The Goal Attainment

Approach) แนวคิดตัวแบบทรัพยากรเชิงระบบ (The System Resource Approach) แนวคิดตัวแบบกระบวนการภายในองค์กร (Internal Process Approach) แนวคิดตัวแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Strategic Constituencies Approach) ซึ่งแต่ละแนวคิดจะมีแนวทางในการศึกษาที่แตกต่างกันดังนี้

1.1 แนวคิดตัวแบบเชิงเป้าหมาย (The Goal Attainment Approach)

โดยแนวคิดนี้เป็นแนวคิดนิยมใช้มากที่สุดมีความคิดว่าองค์การควรจะมุ่งไปที่การบรรลุถึงเป้าหมายสุดท้ายหรือผลลัพธ์ (Ends) มากกว่าที่จะสนใจวิธีการ (Means) ในแนวทางนี้มีฐานคิดว่าองค์การมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีเหตุผลและแสวงหาเป้าหมายของตนเอง ดังนั้นการบรรลุถึงเป้าหมายและความสำเร็จจึงเป็นตัววัดที่เหมาะสมของประสิทธิผล Robbins (1990, p. 53) กล่าวได้ว่าเป็นการนำแนวคิดด้านประสิทธิผลเชื่อมโยงเข้ากับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์การ Etzioni (1964, p. 2) และ Price (1972, p. 1) การใช้วิธีวัดประสิทธิผลขององค์การด้วยแนวคิดนี้จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อลักษณะขององค์การและเป้าหมายนั้นมีลักษณะตามสมมติฐาน 5 ประการ คือ 1. องค์การที่เราศึกษานั้นในความเป็นจริงมีเป้าหมายที่แท้จริง 2. เราสามารถมองเห็นและเข้าใจเป้าหมายเหล่านั้น 3. จำนวนเป้าหมายที่แท้จริงขององค์การควรมีปริมาณไม่มากจนเกินความสามารถที่เราจะวัดได้ 4. ต้องมีความเห็นพ้องต้องกันในเป้าหมายที่แท้จริงเหล่านั้นและ 5. เราต้องสามารถวัดได้ว่าองค์การกำลังบรรลุเป้าหมายได้แค่ไหนเมื่อไรอย่างไรแต่อย่างไรก็ตามวิธีการนี้เป็นวิธีที่มีความไม่สมบูรณ์ในวิธีการ (Methodological Shortcoming) และไม่เป็นกลางเท่าที่ควรเนื่องจากเป้าหมายในทางปฏิบัติมักแตกต่างจากเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีหลายเป้าหมายที่ต้องจัดลำดับความสำคัญและช่วงเวลา

1.2 แนวคิดตัวแบบทรัพยากรเชิงระบบ (The System Resource Approach)

ผู้นำแนวทางนี้ คือ Yuchtman and Seashore (1967, p. 2) ซึ่งพยายามหลีกเลี่ยงจุดอ่อนและข้อบกพร่องบางประการของการประเมินประสิทธิผลในแง่ของเป้าหมาย โดยไม่พิจารณาถึงเป้าหมายขององค์การเลยเพราะเห็นว่าเป็นไปได้ยากที่จะใช้การบรรลุเป้าหมายเป็นเครื่องวัดประสิทธิผลโดยผู้วิจัยใช้แบบจำลองของระบบทรัพยากรในการวิเคราะห์ ประสิทธิภาพขององค์การแทนแนวความคิดนี้มองว่าองค์การควรจะคำนึงถึงความสามารถในการได้มาของปัจจัยนำเข้า (Inputs) และกระบวนการเปลี่ยนผ่านปัจจัยนำเข้า (Transactional Process) ไปเป็นปัจจัยนำออก (Outputs) ด้วยเพื่อที่จะได้ทราบถึงประสิทธิภาพและความสมดุลขององค์การในระยะยาวแนวทางนี้มีฐานคิดว่าองค์การ

ได้สร้างความสัมพันธ์กับระบบย่อยถ้าหากระบบย่อยทำงานได้ไม่ดีจะส่งผลต่อการทำงานของระบบทั้งหมด Robbins (1990, p. 58) ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต่าง ๆ ที่สำคัญของแนวคิดนี้สามารถจัดอยู่ในรูปของตัวแปรหรือสัดส่วนได้ประกอบด้วยปัจจัยส่งออก/ปัจจัยนำเข้า (O/I) กระบวนการเปลี่ยนผ่าน/ปัจจัยนำเข้า (T/I) กระบวนการเปลี่ยนผ่าน/ปัจจัยส่งออก (T/O) การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยนำเข้า (I/I) และอื่น ๆ อย่างไรก็ตามแนวคิดตัวแบบทรัพยากรเชิงระบบนี้ก็ไม่ได้ต่างจากแนวคิดตัวแบบเชิงเป้าหมายเท่าใดนักเพราะที่จริงแล้วเป้าหมายขององค์การอย่างหนึ่งก็คือ สรรหา (Acquisition) ทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมนั่นเอง

1.3 แนวคิดตัวแบบกระบวนการภายในองค์การ (Internal Process Approach) ตัวแบบนี้จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการภายใน (Internal Processes) และการดำเนินงานภายในองค์การ (Operations of the Organization) เป็นสำคัญโดยมุมมองแบบกระบวนการภายในจะมองว่าการที่องค์การจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อกระบวนการทำงานภายในองค์การมีระดับที่เหมาะสมหรือมีความยาวไม่มากเกินไปจนความจำเป็นไม่มีขั้นตอนของกระบวนการมากเกินไปจนความจำเป็นสภาพเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกภายในองค์การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับระบบภายในองค์การส่งผลให้การทำหน้าที่ภายในองค์การจะมีสภาพราบรื่นและมีผลงานที่ดีโดยสิ่งที่เชื่อมโยงให้สมาชิกภายในองค์การแต่ละคนมีความสามารถในการทำงานเช่นนี้ได้ก็คือ ความไว้วางใจ (Trust) และความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (Benevolence) ซึ่งส่งผลต่อเนื่องไปถึงการไหลเวียนของข่าวสาร (Information Flows) ภายในองค์การจะเป็นไปด้วยความราบรื่นไม่ติดขัดในเชิงโครงสร้างทั้งแนวดิ่งและแนวนอน Likert (1967, p. 1) ซึ่งสภาพแบบนี้บางครั้งก็ถูกเรียกว่าระบบที่มีสุขภาพดี (Healthy Systems) ดังนั้นแนวทางการศึกษากระบวนการภายในจึงมีความเชื่อว่าองค์การจะยิ่งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นถ้าองค์การสามารถรักษาสภาพของกระบวนการภายในให้อยู่ในระดับที่มีสุขภาพดีมากยิ่งขึ้นและในทางตรงกันข้ามองค์การจะยิ่งไม่มีประสิทธิภาพถ้ากระบวนการภายในองค์การอยู่ในระดับที่มีสุขภาพแย่ง Cameron (1981, p. 4)

1.4 แนวคิดตัวแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Strategic Constituencies Approach) แนวคิดนี้มีมุมมองว่าความสามารถในการตอบสนองความต้องการและความสามารถในการสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญกับองค์การหรือผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือชี้วัดว่าองค์การจะมีประสิทธิภาพหรือไม่แนวทางนี้มีฐานคิดว่าองค์การประกอบด้วยกลุ่มย่อยที่ต่างก็แข่งขันกัน

ควบคุมทรัพยากร ดังนั้นจึงประเมินว่าองค์การประสบผลสำเร็จในการตอบสนองของผู้มีส่วน
ร่วมที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์ได้หรือไม่ Robbins (1990, pp. 62–63) ซึ่งในการตัดสินใจว่า
ใครเป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์มากที่สุดในบรรดาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนั้น
กระทำได้อย่างยากเพราะในกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีเฉพาะบางส่วนเท่านั้นที่มีความสำคัญต่อ
องค์การอย่างจริงจังและมีความสามารถในการควบคุมทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการ
อยู่รอดขององค์การอีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีผลทำให้กลุ่มผู้มีส่วนร่วม
ที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตัวบุคคลและความต้องการ

พระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จังหวัด

มาตรา 52 จังหวัดเกิดจากการรวมท้องที่หลาย ๆ อำเภอตั้งขึ้นเป็นจังหวัดมี
ฐานะเป็นนิติบุคคล โดยการตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ
อำนาจหน้าที่จังหวัด

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
มาตรา 52/1 ให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

1. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิด
ความสงบเรียบร้อยและ เป็นธรรมในสังคม
3. จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชน
ที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่าง
พอเพียง
4. จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอ
หน้า รวดเร็ว
5. จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มี
ขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง
กรม
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงาน
อื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในเขตจังหวัดที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด ตามมาตรา 53/1

สรุป ในการวิจัย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยตาม ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 52/1 อำนาจหน้าที่ของจังหวัด มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ความสำเร็จของประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและความสามารถในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนผู้มารับบริการ ของส่วนราชการในเขตอำเภอปลาปากในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของแผนงานการปฏิบัติราชการของกรมการปกครองให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บริบทอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ประวัติความเป็นมา

วันที่ 15 มิถุนายน 2508 แยกพื้นที่ตำบลปลาปาก ตำบลลูกตาไก่ และตำบลหนองฮี อำเภอเมืองนครพนม มาตั้งเป็น กิ่งอำเภอปลาปาก ขึ้นการปกครองกับอำเภอเมืองนครพนม

วันที่ 20 กันยายน 2509 ตั้งตำบลนามะเขือ แยกออกจากตำบลลูกตาไก่ ตั้งตำบลมหาชัย แยกออกจากตำบลปลาปาก ตั้งตำบลโคกสว่าง แยกออกจากตำบลปลาปาก และตำบลหนองฮี

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2514 ยกฐานะกิ่งอำเภอปลาปาก อำเภอเมืองนครพนม เป็น อำเภอปลาปาก

วันที่ 5 กรกฎาคม 2517 ตั้งตำบลโคกสูง แยกออกจากตำบลมหาชัย

วันที่ 31 ตุลาคม 2521 ตั้งตำบลหนองเทาใหญ่ แยกออกจากตำบลโคกสว่าง

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2528 จัดตั้งสุขาภิบาลปลาปาก ในท้องที่บางส่วนของตำบลปลาปาก

วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ยกฐานะสุขาภิบาลปลาปาก เป็นเทศบาลตำบลปลาปาก

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอปลापากมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองนครพนม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองนครพนมและอำเภอเรณูนคร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเรณูนคร อำเภอนาแก และอำเภอดงหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอโพนนาแก้วและอำเภอกุสุมาลย์ (จังหวัด

สกลนคร)

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอปลापากแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 8 ตำบล 85 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ตำบลปลापาก จำนวน 16 หมู่บ้าน
2. ตำบลหนองฮี จำนวน 16 หมู่บ้าน
3. ตำบลกุดตาใต้ จำนวน 16 หมู่บ้าน
4. ตำบลโคกสว่าง จำนวน 16 หมู่บ้าน
5. ตำบลโคกสูง จำนวน 16 หมู่บ้าน
6. ตำบลมหาชัย จำนวน 16 หมู่บ้าน
7. ตำบลนามะเขือ จำนวน 16 หมู่บ้าน
8. ตำบลหนองเทาใหญ่ จำนวน 16 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอปลापากประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลปลापาก ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลปลापาก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลปลापาก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปลापาก

(เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลปลापาก)

3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองฮีทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดตาใต้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกุดตาใต้ทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกสว่างทั้ง

ตำบล

6. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกสูงทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมหาชัยทั้งตำบล

8. องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเขือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนามะเขือทั้งตำบล

9. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองเทาใหญ่ทั้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.งานวิจัยในประเทศ

อภินันท์ คำเจริญ (2559, บทคัดย่อ) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ในเขตพื้นที่อำเภออุทุมพร และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภออุทุมพร และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการนำข้อราชการไปประกาศแก่ราษฎร มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกิจการสาธารณประโยชน์ ด้านการใช้อำนาจหน้าที่ปกครอง ด้านการรายงานต่อทางราชการ ด้านการป้องกันโรคติดต่อ ด้านการจัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ด้านการจัดทำงานทะเบียน และด้านที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา ตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ไม่แตกต่างกัน

วิภา รุ่งจรัส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสี่ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ด้านการบริการ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท

หน้าที่ของผู้นำหมู่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและราย
 ด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) ประชาชนมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา การปฏิบัติงานตาม
 บทบาทหน้าที่ของผู้นำหมู่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
 เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ควรมีการร่วมปฏิบัติงานกับ
 เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างใกล้ชิดควรมีการส่งเสริมอาชีพร่อนนอกฤดูการทำนา และควรมีการ
 อบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน

ศุภิสรา ธารประเสริฐ (2563) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่
 ของกำนัน ผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า
 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้นำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอธาตุ
 พนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอธาตุพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$)
 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา
 อาชีพ รายได้ และแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่
 ของกำนันผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความ
 แตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมี
 ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อ
 ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม ได้อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม ได้ร้อยละ 49.00 ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนด้าน
 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม 4) แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
 กำนัน ผู้นำหมู่บ้าน เขตอำเภอธาตุพนม ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่
 ทำการปกครองอำเภอ ควรจะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และควรที่จะจัดสรรทรัพยากร
 เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของกำนัน ผู้นำหมู่บ้าน ให้เพียงพอ กำนันผู้นำหมู่บ้านต้องเป็น
 ผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามแนวคิด
 เศรษฐกิจพอเพียง และควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน
 ผู้นำหมู่บ้าน เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้นำหมู่บ้าน โดยให้มีกลุ่มองค์กรภาค

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

พระพลากร สุ่มคโล (อนุพันธ์) (2563) ได้ทำการศึกษาจริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ตรวจสอบความสอดคล้องกลไกของโมเดลตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) ยืนยันโมเดลตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้น โดยศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1) แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) นักวิชาการ จำนวน 6 คน 3) บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายข้าราชการ และฝ่ายสภา จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 480 แห่ง จำนวน 1,440 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปร และ 4) ผู้ทรงคุณยืนยันโมเดล ประกอบด้วย นายก ปลัด และหัวหน้าส่วนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากทุกภูมิภาค จำนวน 12 คน การวิจัยนี้เก็บข้อมูลทั้งการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีวิเคราะห์สถิติด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และโมเดลใช้การวิเคราะห์ Confirm Factoring Analysis (CFA) ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบหลัก 3 มิติ คือ 1.1) การรับรู้เชิงจริยธรรม 1.2) เจตคติเชิงจริยธรรม 1.3) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม องค์ประกอบย่อย 15 ด้าน และตัวบ่งชี้ จำนวน 150 ตัวบ่งชี้ 2) การตรวจสอบความสอดคล้องกลไกของโมเดลตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) การยืนยันตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้น ผู้ทรงคุณมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

สุจิตรา สิงห์หันท (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในเขตอำเภอเต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) การมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้าน อำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) และประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) 2) ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริหารภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 69.60 ($R^2=.690$) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=180.649$) โดยที่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ มีค่าเบต้ามากที่สุด ($\beta=.355$) รองลงมาคือ การควบคุมองค์การให้สมดุล การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ และการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ตามลำดับ ($\beta=.294, .154, .143$) ยกเว้นการบริหารทรัพยากรในองค์การ 3) ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปร ของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 46.80 ($R^2=.468$) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=87.311$) โดยที่การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเบต้ามากที่สุด ($\beta=.441$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\beta=.167, .138$) ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเบต้า .685 และ .197 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน ค่าเบต้า=.470

ไพโรจน์ ภาษา (2565) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$) 2) ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) 3) การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\beta=.217$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\beta=.211$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\beta=.175$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\beta=.166$) มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การ

ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 33.90 ($R^{2Ad}=.339$) 4) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนและผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ควรที่จะส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในระดับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ควรจะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และควรที่จะจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เพียงพอ

ณัฐชา ผุดผ่อง (2566) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) 2) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ตามความเห็นของประชาชน แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านต่ำบล ที่อาศัยอยู่ ยกเว้นคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการดูแลผู้อื่น ($\beta=.418$) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม ($\beta=.377$) ด้านความใส่ใจในระยะยาว ($\beta=.270$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\beta=.225$) ด้านความยุติธรรม ($\beta=.192$) และด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\beta=.124$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 65.00 ($R^{2Adj}=.650$) ยกเว้นด้านความชัดเจนในบทบาท

ทัศนียา ศิริพันธ์ (2566) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพการให้บริการด้านกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี

จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) ประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) 2) ประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อาชีพ และประสบการณ์การมาขอรับบริการ 3) ตัวแปรคุณภาพการให้บริการสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู ได้ร้อยละ 82.90 ($R^{2Adj}=.829$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ได้แก่ การตอบสนองต่อผู้รับบริการ ($\beta=.603$) รองลงมาคือ การรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ ($\beta=.330$) ความเป็นรูปธรรมของบริการ ($\beta=.174$) ความเชื่อถือไว้วางใจได้ ($\beta=.142$) การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ($\beta=.082$) ตามลำดับ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Ruth Mcvey (2000, p. 21) ในหนังสือชื่อ Money and Power in Provincial Thailand ได้กล่าวถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ว่าเป็นผู้มีบทบาท มีอิทธิพล มีอำนาจ เป็นเจ้าพ่อในสังคมท้องถิ่น โดยอาจมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ผิดกฎหมาย และสิ่งที่ถูกกฎหมาย ทั้งนี้ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็ยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับ กลุ่มข้าราชการ นักการเมือง และพ่อค้านักธุรกิจ

Homburger, Keefer, และ McGrath (2000, p. 177-207) ได้ศึกษาวิจัยโครงการการจัดการองค์การที่มีผลต่อชุมชนท้องถิ่น โดยสรุปว่าโครงสร้างพื้นฐานต้องตอบสนองความต้องการที่มีสูงของประชาชน ต้องมีการวางแผนให้สอดคล้อง ความปลอดภัย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สิ่งที่ต้องพิจารณาในเรื่องการให้บริการ การปรับปรุงประสิทธิภาพตามนโยบาย โดยองค์กรต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน การสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น สวัสดิการ และ ด้านองค์ความรู้ ลดขั้นตอนและค่าดำเนินการของนักลงทุน ช่วยสนับสนุนด้านต่าง ๆ

Cavalluzzo และ Ittner (2004, pp. 243-267) ได้ศึกษาการวัดผลการดำเนินงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ: บทพิสูจน์จากหน่วยงานภาครัฐ โดยทำการวิเคราะห์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์กร และทำความเข้าใจถึงวิธีการวัดผลการดำเนินงานจากการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า อำนาจการตัดสินใจ และการฝึกอบรมในเทคนิคในการวัดผลการดำเนินงานมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเชิงบวกกับการพัฒนาการวัดผลการดำเนินงาน นอกจากนี้ยัง พบว่าการวัดผลการดำเนินงานและความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวก กับข้อมูลผลการดำเนินงานจากเป้าหมายที่ต่าง ๆ กัน

Luu Kim และ Huynh (2007, pp. 758-769) ได้ศึกษาวิธีการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวัดผลและพัฒนาการบริหารงานโครงการตามสัญญา ผลการศึกษา พบว่า ตัวชี้วัดผลการดำเนินการหลัก 9 ตัวชี้วัดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวัดผลการดำเนินงานและพัฒนา การบริหารงานโครงการตามสัญญาได้ ประกอบด้วย 1) ผลการดำเนินงานโดยคำนึงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้น 2) ผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด 3) ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการ 4) ความพึงพอใจของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์ 5) ระบบการบริหารคุณภาพ 6) ผลการดำเนินงานของผู้ร่วมงานในโครงการ 7) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 8) การบริหารเครื่องมือหรือวัตถุดิบ และ 9) การบริหารความปลอดภัยของพนักงาน

Karianne Kalshoven (2010) งานวิจัยเกี่ยวกับผู้นำเชิงจริยธรรมส่วนใหญ่จะศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นผู้นำในลักษณะดังกล่าวมากกว่าการศึกษาที่ปัจจัยสาเหตุ ผู้วิจัยเรื่องนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาบุคลิกลักษณะของผู้นำซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมของผู้นำเชิงจริยธรรมโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำเชิงจริยธรรมโดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ 1) ผู้นำจะประเมินตนเองโดยใช้แบบวัดคุณลักษณะของผู้นำ ที่ประกอบด้วยปัจจัยด้านคุณลักษณะ จำนวน 5 ด้าน 2) ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาประเมินพฤติกรรมของผู้นำในเชิงจริยธรรม การศึกษาส่วนที่ 1 ใช้แบบวัดความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมหลากหลายมิติ การศึกษาส่วนที่ 2 ใช้แบบวัด เช่น เดียวกับการศึกษาส่วนที่ 1 และเพิ่มประเด็นพฤติกรรมผู้นำเชิงจริยธรรมอีก 3 ด้าน ได้แก่ ความยุติธรรม ความชัดเจนในบทบาท และการกระจายอำนาจนอกจากนี้การศึกษาส่วนที่ 2 มีการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม และเป็นไปดังที่คาดการณ์ไว้ว่าจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรมและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมมากที่สุด ผลการศึกษาในส่วนที่ 1 โดยควบคุมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะในด้านอื่น ๆ แล้ว พบว่า การปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรมเป็นคุณลักษณะที่สัมพันธ์กันกับ

ความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมมากที่สุด ผลการศึกษาในส่วนที่ 2 พบว่า การปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรมเป็นคุณลักษณะที่สัมพันธ์กันกับความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมมากที่สุด เช่น กัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านความชัดเจนในบทบาทของผู้นำ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและความยุติธรรม ที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมด้วยในขณะที่การเปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กันกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรม

ผลสรุปการวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน

คุณลักษณะ 5 ประการกับการเป็นผู้นำเชิงจริยธรรม โดยเสนอแนะว่าการปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรม และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำเชิงจริยธรรม องค์การควรเลือกผู้นำที่มีความยุติธรรม กระจายอำนาจ และมีบทบาทที่ชัดเจน การเลือกและพัฒนาผู้บริหารที่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีจริยธรรมในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญเท่า ๆ กับการที่ปล่อยให้ผู้บริหารที่ไม่มีคุณธรรมสร้างความเสียหายให้แก่องค์กรตลอดจนทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะทั้ง 5 ด้าน มักถูกใช้ในการคัดเลือก เนื่องจากแบบวัดคุณธรรมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่คนตอบจะปิดป้องข้อเท็จจริงเนื่องจากองค์กรยอมกลัวว่าจะเสียชื่อเสียงหากผู้ตอบให้ข้อมูลในเชิงลบ แต่อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นที่แตกต่างเกี่ยวกับแบบวัดทั้งสองแบบนี้ กล่าวโดยสรุป ผลของการศึกษานี้ชี้ให้เห็นประโยชน์อันสำคัญยิ่งของการปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรม การรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและความมั่นคงทางอารมณ์ว่ามีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำเชิงจริยธรรมในระดับสูง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชนจึงมีบทบาทที่สำคัญ จะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชนใดที่มีบทบาทที่โดดเด่น มีศักยภาพสามารถนำพาให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีได้ ผู้นำชุมชนย่อมได้รับการไว้วางใจจากชาวบ้านในชุมชน และชาวบ้านในชุมชนย่อมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาเพื่อการพัฒนาชุมชนจนสามารถที่จะทำให้ผู้นำเหล่านี้สามารถที่จะก้าวเข้าไปมีบทบาทที่ใหญ่กว่าบทบาทผู้นำชุมชนก็เป็นไปได้ซึ่งผู้นำชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านถึงแม้จะมาจากการเลือกตั้งเช่นกัน แต่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเป็นผู้ช่วยราชการส่วนภูมิภาค คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เท่านั้น เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย แจ่งเหตุให้นายอำเภอเป็นต้น ไม่มีหน้าที่คอยบริการประชาชนโดยตรง การปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีหน้าที่ดูแลรักษาความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในเขต

หมู่บ้านของตน นำประกาศหรือคำสั่งของทางราชการแจ้งให้ราษฎรลูกบ้านทราบ รับคำร้องทุกข์ของราษฎรและรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ เสนอต่อกำนัน เรียกร้องสั่งลูกบ้านให้ทำการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และมีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายส่งกำนัน โดยประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ซึ่งปัจจัยในส่วนของบริษัทพาณิชย์ของกำนันผู้ใหญ่บ้านก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากเช่นกัน เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านถือได้ว่าเป็นผู้นำในระดับชุมชน เป็นผู้ที่ย่อยช่วยเหลือทางราชการในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน และเป็นผู้แทนประชาชนในตำบลหมู่บ้านในการติดต่อกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐราชการ และภาคเอกชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “มาตรฐานทางจริยธรรม และการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด นครพนม ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 55,482 คน (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎรอำเภอปลาปาก)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 398 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดี, 2553, หน้า 41) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา

e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

จะได้

$$n = \frac{55,482}{1 + 55,482(0.05)^2}$$

$$n = 397.08$$

$$= 398$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด ผู้วิจัยสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
- ตำบลปลาปาก	10,920	80
- ตำบลหนองฮี	7,930	58
- ตำบลกุตาไก้	9,085	66
- ตำบลโคกสว่าง	4,807	35
- ตำบลโคกสูง	5,472	40
- ตำบลมหาชัย	6,253	46
- ตำบลนามะเขือ	6,617	48
- ตำบลหนองเทาใหญ่	3,398	25
รวม	55,482	398

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม (2566)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และตำบลที่อาศัยอยู่ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale (1987) ดังนี้ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีมาตรฐานทางจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีมาตรฐานทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีมาตรฐานทางจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีมาตรฐานทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีมาตรฐานทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับการปฏิบัติงานตาม

บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัย
เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบ และ
ข้อคำถาม

2. สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) มาตรฐานทางจริยธรรมการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม และการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำ 2)
ประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด
นครพนม มากำหนดเป็นตัวแปรตาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความ
คิดเห็น

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์

3.1 แนวคิดหลักการจากพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.
2562 ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมการปฏิบัติงานของ
กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

3.2 บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน (กรมการปกครอง,
2556) ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

3.3 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
มาตรา 52/1 อำนาจหน้าที่ของจังหวัด ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับเกี่ยวกับประสิทธิผล
การดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจ
แก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดย
นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (Riviovelli and Hambleton, 1997 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 137)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังนี้รายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาคิต ชานูชิตปรีชา ตำแหน่ง อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ละมัย รมเย็น กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.4 นายอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

5.5 ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือประชาชนในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

7. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2-ตอนที่ 4 มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.363-0.721

8. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2-ตอนที่ 4 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ต้องมากกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .879

9. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงนายอำเภอปลาปาก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 398 คน

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน

2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามของการวิจัย ความมุ่งหมายของการวิจัย และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการวิจัยที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ทำอย่างไร เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม และประสิทธิผลการดำเนินงานของสวราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

บรรยายลักษณะของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

วิเคราะห์ระดับ

1.2.1 มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.2.2 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.2.3 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรฐานทางจริยธรรม และ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้การหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะ
พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91–1.00 แสดงว่า
มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71–0.90 แสดงว่า
มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31–0.70 แสดงว่า
มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01–0.30 แสดงว่า
มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
หลังจากนั้นทำการตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง
(Multicollinearity) (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2553, หน้า 370) พิจารณาจากค่า Variance
Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 และพิจารณาค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่
ระหว่าง $0 > 1$ จึงแสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

1) กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัว
ใกล้เคียงตรงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 โดยพิจารณาจากค่า Residual มีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน (Residual) เท่ากับ .000 ซึ่งใกล้เคียงกับหรือเท่ากับศูนย์ เป็นไปตาม ข้อตกลงเบื้องต้น

3) มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Autocorrelation) พิจารณาจากค่า Durbin-Watson ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 สรุปได้ว่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

2.2 การศึกษาอิทธิพลของบทบาทของมาตรฐานทางจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
$R^{2Adj.}$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TES	แทน ผลรวมของมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ES ₁	แทน ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ
ES ₂	แทน ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่
ES ₃	แทน กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม
ES ₄	แทน คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ

ES ₄	แทน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
ES ₆	แทน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
ES ₇	แทน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของ ทางราชการ
TPD	แทน ผลรวมของประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
PD ₁	แทน การปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร
PD ₂	แทน การที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา
PD ₃	แทน งานทะเบียน
PD ₄	แทน การพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร
PD ₅	แทน อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ
TPR	แทน ผลรวมของประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการ ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
P-Value	แทน คำนัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 5 ตอน
ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการ
ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(n=398)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	168	42.21
-หญิง	230	57.79
2. อายุ		
-ไม่เกิน 30 ปี	87	21.86
-31-45 ปี	122	30.65
-46-60 ปี	120	30.15
-มากกว่า 60 ปี	69	17.34
3. ระดับการศึกษา		
-ต่ำกว่าปริญญาตรี	311	78.14
-ปริญญาตรี	79	19.85
-สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.01
4. อาชีพ		
-เกษตรกร	197	49.50
-ค้าขาย	44	11.06
-รับจ้างทั่วไป	56	14.08
-พนักงานบริษัทเอกชน	78	19.60
-รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	23	5.78

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=398)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ไม่เกิน 10,000 บาท	186	46.73
- 10,001-20,000 บาท	102	25.63
- 20,001-30,000 บาท	62	15.58
- มากกว่า 30,000 บาท	48	12.06
6. ตำบลที่อาศัยอยู่		
- ตำบลปลาปาก	80	20.10
- ตำบลหนองฮี	58	14.57
- ตำบลกุตาไก้	66	16.58
- ตำบลโคกสว่าง	35	8.79
- ตำบลโคกสูง	40	10.05
- ตำบลมหาชัย	46	11.56
- ตำบลนามะเขือ	48	12.06
- ตำบลหนองเทาใหญ่	25	6.28
รวม	398	100.00

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีจำนวนทั้งสิ้น 398 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.79 มีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.65 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 78.14 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.73 และอาศัยอยู่ในตำบลปลาปาก มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์ระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 3-10

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน
(n=398)

ด้านที่	มาตรฐานทางจริยธรรม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1	ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ	4.42	0.43	มาก
2	ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.13	0.45	มาก
3	กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	3.98	0.57	มาก
4	คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ	4.11	0.47	มาก
5	มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	3.96	0.52	มาก
6	ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	4.02	0.70	มาก
7	ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	3.99	0.67	มาก
รวม		4.08	0.37	มาก

จากตาราง 3 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\bar{X}=4.42$)
รองลงมาคือ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ($\bar{X}=4.13$) คิดถึง
ประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ ($\bar{X}=4.11$) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือก
ปฏิบัติ ($\bar{X}=4.02$) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ
($\bar{X}=3.99$) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ($\bar{X}=3.98$) ส่วนด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\bar{X}=3.96$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านยึดมั่นในสถาบัน
หลักของประเทศ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ	4.37	0.65	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และ ความมั่นคงของประเทศชาติ	4.50	0.56	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอก ราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ	4.39	0.64	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่แสดงออกในลักษณะ การดู หมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการ ทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการ อันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ ภาพลักษณ์ของประเทศ	4.37	0.62	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา	4.58	0.54	มากที่สุด
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ ศีลธรรมอันดี	4.15	0.77	มาก
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำ การอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.57	0.52	มากที่สุด
รวม		4.42	0.43	มาก

จากตาราง 4 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอ
ปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำหนดผู้ใหญ่นบ้าน
ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา
($\bar{X}=4.58$) รองลงมาคือ กำหนดผู้ใหญ่นบ้านไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็น
ปฏิกิริยาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
($\bar{X}=4.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดผู้ใหญ่นบ้านประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ
ศีลธรรมอันดี ($\bar{X}=4.15$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
กำหนด ผู้ใหญ่นบ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านชื่อเสียงสุจริต
มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน	4.29	0.68	มาก
2	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติ หน้าที่และการนัดหมาย	4.33	0.65	มาก
3	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ	4.28	0.69	มาก
4	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านกล้ารับผิดชอบในความผิด พลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และพร้อม รับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการ กระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่าง มีเหตุผลและชอบธรรมกล้ายอมรับผลดีและ ผลเสียที่เกิด จากการกระทำ ของตนเอง	4.50	0.59	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อความถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข	4.31	0.68	มาก
6	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรที่สังกัด	4.27	0.66	มาก
7	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านอดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เข้ามายวน โดย คำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี	4.57	0.56	มากที่สุด
8	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูล ความลับของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง	4.08	0.82	มาก
9	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด	4.16	0.74	มาก
10	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาและให้ข้อมูลรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ	3.93	0.81	มาก
11	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการเพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว	3.96	0.81	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาทรัพย์สินสาธารณะและสิ่งแวดล้อม	3.77	0.79	มาก
13	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ใช้สิ่งของวัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ที่เป็น การละเมิดลิขสิทธิ์หรือ ผิดกฎหมาย	3.90	0.78	มาก
14	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด	3.76	0.86	มาก
15	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์ สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ	3.85	0.80	มาก
รวม		4.13	0.45	มาก

จากตาราง 5 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านอดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวนโดย คำนึงถึงเกียรติ และศักดิ์ศรี ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาคือ กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรมกล้ายอมรับผลดีและ ผลเสียที่เกิด จากการกระทำ ของตนเอง ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด ($\bar{X} = 3.76$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านกล้าตัดสินใจ
 และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม	3.83	0.83	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง	3.74	0.80	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านกล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิดแม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน	3.92	0.82	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านเปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย	4.03	0.84	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม	4.12	0.82	มาก
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น	4.04	0.74	มาก
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานตามหลักวิชาตามหลักการ และจรรยาบรรณโดยไม่ประนีประนอมกับความเลวไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ	4.12	0.75	มาก
8	กำนันผู้ใหญ่บ้านเฝ้าระวังและผู้กระทำความดี และกล้าลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม	3.94	0.84	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหาย แก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามก อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น การรบกวน สร้างความ รำคาญหรือเป็นการ โฆษณาสินค้า ธุรกิจและบริการ นอกเหนือ จากที่ ราชการกำหนด รวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์หรือ สื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นเกม ออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือ ดูหนัง ออนไลน์	3.97	0.94	มาก
10	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการ ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็น สำคัญ	4.03	0.77	มาก
11	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมายแม้ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้านตรวจสอบตามกระบวนการ	4.01	0.76	มาก
12	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านบันทึกการคัดค้านการดำเนินการ ที่ไม่ถูกต้องไว้ในรายงานการประชุมหรือในการ เสนอเรื่องแล้วแต่กรณี	4.07	0.69	มาก
รวม		3.98	0.57	มาก

จากตาราง 6 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานตามหลักวิชาตามหลักการ และจรรยาบรรณโดยไม่ประนีประนอมกับความเลวไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ($\bar{X}=4.12$) กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ($\bar{X}=4.12$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านบันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่องแล้วแต่กรณี ($\bar{X}=4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ($\bar{X}=3.74$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านคิดถึงประโยชน์
ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านสามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวบงกชเห็นใจพิเศษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.34	0.72	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไปเช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ	4.28	0.67	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินบุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน	4.41	0.61	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4	กำหนดผู้ใหญ่มากมีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคิดถึงความสุขและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน	4.26	0.68	มาก
5	กำหนดผู้ใหญ่มากปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนคู่มือ แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน	4.20	0.70	มาก
6	กำหนดผู้ใหญ่มากหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน	4.43	0.65	มาก
7	กำหนดผู้ใหญ่มากมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาหรือเกิดความเดือดร้อนโดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ	4.03	0.80	มาก
8	กำหนดผู้ใหญ่มากมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง	4.11	0.66	มาก
9	กำหนดผู้ใหญ่มากตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการกฎหมายหลักคุณธรรมที่ชอบธรรมโดยยึดหลักเหตุผลของสาธารณะประเทศชาติ และมนุษยธรรม	3.94	0.71	มาก
10	กำหนดผู้ใหญ่มากสร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว	4.03	0.71	มาก
11	กำหนดผู้ใหญ่มากไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพลกดดันต่อการตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ	3.93	0.73	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12	กำนันผู้ใหญ่บ้านหลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ	3.66	0.87	มาก
13	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นอย่างของขวัญ รางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และ ยึดคำแนะนำเกี่ยวกับการรับ ของขวัญ ของกำนันการรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน	3.79	0.78	มาก
รวม		4.11	0.47	มาก

จากตาราง 7 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอลำปาง จังหวัดนครพนม ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน ($\bar{X}=4.43$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินบุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน ($\bar{X}=4.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านหลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ ($\bar{X}=3.66$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์
 ของงาน รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ชยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่าย เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.07	0.68	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านแสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น	3.82	0.75	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กรโดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.77	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านมุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเฝ้าหาความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งพยายามรักษามาตรฐานการทำงาน	3.98	0.74	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมทั้งจะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.00	0.67	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย	3.80	0.72	มาก
7	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ในการทำงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย	3.93	0.69	มาก
8	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านมีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรคมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.03	0.70	มาก
9	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมีมาตรฐานสูง	3.86	0.70	มาก
10	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงานตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.93	0.65	มาก
11	กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.08	0.74	มาก
รวม		3.96	0.52	มาก

จากตาราง 8 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.08$) กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กรโดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.08$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมุ่งมั่น ชยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่าย เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X}=4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย ($\bar{X}=3.80$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ	3.97	0.79	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ใส่ใจผู้อื่นจากใจจริง	4.10	0.81	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงออกถึงความห่วงใย เคารพศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบทบาท ปฏิบัติต่อ ทุกคนอย่างให้เกียรติ	3.99	0.78	มาก
รวม		4.02	0.70	มาก

จากตาราง 9 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง
ที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่
ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ใส่ใจผู้อื่นจากใจจริง ($\bar{X}=4.10$) รองลงมาคือ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านแสดงออกถึงความห่วงใย เคารพศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบทบาท ปฏิบัติต่อทุกคน
อย่างให้เกียรติ ($\bar{X}=3.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น
ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ
($\bar{X}=3.97$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านดำรงตน
 เป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำรงตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.18	0.72	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพต่อกฎหมาย และมีวินัย	4.27	0.68	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็น เหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรีและชื่อเสียง แห่งอาชีพและทางราชการ	4.10	0.83	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำรงตนอย่างเหมาะสม ศรัทธา และเคารพต่อวิชาชีพของตน	4.15	0.76	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านพัฒนาตนเองให้มีความ อุตสาหะขยันหมั่นเพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย เกินฐานะของตน	4.13	0.83	มาก
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับรู้ถึงความสามารถของตน มองโลกในแง่ดี มีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่บุคคลอื่น	3.75	1.17	มาก
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยเพื่อสืบทอด วัฒนธรรมความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน	3.70	0.84	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8	กำหนดผู้ใหญ่บ้านเผชิญปัญหาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม	4.03	0.91	มาก
9	กำหนดผู้ใหญ่บ้านดำรงศักดิ์ด้วยความถูกต้องชอบธรรม อุทิศร่างกายแรงใจพลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย	3.93	0.99	มาก
10	กำหนดผู้ใหญ่บ้านสำนึกอยู่เสมอในการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน	3.79	1.03	มาก
11	กำหนดผู้ใหญ่บ้านดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและสาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน	3.86	1.05	มาก
รวม		3.99	0.67	มาก

จากตาราง 10 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำหนดผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย ($\bar{X}=4.27$) รองลงมาคือ กำหนดผู้ใหญ่บ้านดำรงตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเองเบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.18$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดผู้ใหญ่บ้านประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดั่งามของสังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน ($\bar{X}=3.70$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 11-16

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวม
และรายด้าน

(n=398)

ด้านที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของ ราษฎร	4.11	0.54	มาก
2	การที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา	3.95	0.63	มาก
3	งานทะเบียน	4.35	0.42	มาก
4	การพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร	4.05	0.50	มาก
5	อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตาม กฎหมายอื่น ๆ	4.01	0.46	มาก
รวม		4.10	0.31	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านงานทะเบียน ($\bar{X} = 4.35$)
รองลงมาคือ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ($\bar{X} = 4.11$)
ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร ($\bar{X} = 4.05$) ด้านอำนาจหน้าที่ของ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.01$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปกครองบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร	4.68	0.61	มากที่สุด
2	เมื่อเวลาว่างนักช้ตฤกษ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้มาช่วยพิทักษ์รักษาความสงบเรียบร้อย	4.21	0.93	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินชีวิตประจำวันของราษฎร	3.94	0.71	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านควบคุมดูแลลูกบ้านให้ต้องพึง กระทำตามกฎหมาย	3.91	0.85	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านเฝ้าระวังตรวจตรารักษาความ ปลอดภัยให้มีความปกติเรียบร้อยในหมู่บ้าน	3.82	0.78	มาก
รวม		4.11	0.54	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านใน
เขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของ
ราษฎร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านปกครองบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของ
ราษฎร ($\bar{X}=4.68$) รองลงมาคือ เมื่อเวลาว่างนักช้ตฤกษ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มาช่วย
พิทักษ์รักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X}=4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านเฝ้าระวังตรวจตรารักษาความปลอดภัยให้มีความปกติเรียบร้อยในหมู่บ้าน
($\bar{X}=3.82$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายเมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน	3.94	0.74	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายเมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียง	4.11	0.83	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายหากตรวจพบสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาจากการกระทำความผิดกฎหมายหรือใช้สำหรับการกระทำความผิด	3.85	0.80	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านจับตัวผู้กำลังกระทำความผิดเมื่อปรากฏว่ามีผู้กำลังกระทำความผิดกฎหมายหรือมีเหตุควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดกฎหมาย	3.90	0.85	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านจับกุมผู้ใดในหมู่บ้านเมื่อมีหมายหรือคำสั่งตามหน้าที่ราชการ	3.96	0.91	มาก
รวม		3.95	0.63	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายเมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียง ($\bar{X}=4.11$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านจับกุมผู้ใดในหมู่บ้านเมื่อมีหมายหรือคำสั่งตามหน้าที่ราชการ ($\bar{X}=3.96$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายหากตรวจพบสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาจากการ

กระทำผิดกฎหมายหรือใช้สำหรับการกระทำผิดกฎหมาย ($\bar{X}=3.85$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านงานทะเบียนรายชื่อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่รับแจ้ง การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ การสร้างบ้านใหม่ การรื้อบ้านและการกำหนดเลขประจำบ้าน	4.35	0.85	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ใดก็ตามที่รู้จักตัว เมื่อมีคนจรแปลกหน้าออกสู่สาธารณะในครัวหมู่บ้านเข้ามาอาศัย ถ้าเห็นว่าไม่ได้มาโดยสุจริตก็เอาตัวผู้นั้นส่งต่อผู้บังคับบัญชาหรือตำรวจ	4.44	0.67	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านรวมกันดำเนินการสำรวจ และจัดทำข้อมูลบัญชีไร่นา สัตว์ สิ่งของ หรือสถาบันองค์กรต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ	4.57	0.54	มากที่สุด
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลผู้นำเชื่อถือ ในการรับรองตัวบุคคลหรือรับรองความประพฤติ	4.54	0.56	มากที่สุด
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตรวจตรารายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง	3.85	0.90	มาก
รวม		4.35	0.42	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านงานทะเบียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านรวมกันดำเนินการสำรวจ และจัดทำข้อมูลบัญชีไร่นา สัตว์ สิ่งของ หรือสถาบันองค์กรต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ($\bar{X}=4.57$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลผู้นำเชื่อถือ

ในการรับรองตัวบุคคลหรือรับรองความประพฤติ ($\bar{X}=4.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตรวจตรารายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ($\bar{X}=3.85$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ในโอกาสต่าง ๆ อันควร	4.26	0.69	มาก
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหรือส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมรายได้ แก่ส่วนรวม	4.14	0.69	มาก
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านตรวจตราดูแลรักษาพื้นที่สาธารณะ มิให้มีการบุกรุกครอบครองทำประโยชน์โดยมิชอบ	3.93	0.86	มาก
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านแนะนำลูกบ้าน รวมพลังช่วยเหลือกันป้องกันอันตรายแก่การทำมาหากิน เช่น โรคภัยไข้เจ็บหรือมีน้ำมากหรือน้ำน้อยเกินไป ถ้าเหลือกำลังก็ดำเนินการร้องเรียนร้องขอต่อนายอำเภอและผู้ว่าฯ	3.80	0.84	มาก
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านพาณิชยกรรม และด้านอุตสาหกรรมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.14	0.84	มาก
รวม		4.05	0.50	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ในโอกาสต่าง ๆ อันควร ($\bar{X}=4.26$) รองลงมาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหรือส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมรายได้ แก่ส่วนรวม ($\bar{X}=4.14$) กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านพาณิชยกรรม และด้านอุตสาหกรรมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านแนะนำลูกบ้าน ร่วมลงแรงช่วยกันป้องกันอันตรายแก่การทำมาหากิน เช่น โรคภัยไข้เจ็บหรือมีน้ำมากหรือน้ำน้อยเกินไป ถ้าเหลือกำลังก็ดำเนินการร้องเรียนร้องขอต่อนายอำเภอและผู้ว่าฯ ($\bar{X}=3.80$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ รายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรับแจ้ง กรณีมีคนเกิด คนตาย หรือย้ายที่อยู่	3.94	0.84	มาก
2	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ราษฎรผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ไปยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน	3.90	0.78	มาก
3	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรับรองเกี่ยวกับความประพฤติและหลักฐานของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนประกอบการพิจารณาของนายทะเบียน	3.92	0.86	มาก
4	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรายงานอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่าป่าไม้ในเขตท้องที่ถูกรุกทำลาย	4.06	0.82	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ทางราชการทราบเมื่อพบโรคติดต่อเกิดขึ้น หรือสงสัยว่า得有โรคติดต่อเกิดขึ้นในตำบล หมู่บ้านทราบ	4.22	0.73	มาก
รวม		4.01	0.46	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตาม กฎหมายอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ทางราชการทราบเมื่อพบ โรคติดต่อเกิดขึ้น หรือสงสัยว่า得有โรคติดต่อเกิดขึ้นในตำบล หมู่บ้านทราบ ($\bar{X}=4.22$) รองลงมาคือ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรายงานอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เมื่อพบว่าป่าไม้ในเขตท้องที่ถูกละเมิดทำลาย ($\bar{X}=4.06$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ราษฎรผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ไป ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ($\bar{X}=3.90$)

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของ
ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม**

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค
ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของ
ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยรวม
และรายข้อ

(n=398)

ข้อที่	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ของส่วนราชการส่วนภูมิภาค	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์	4.27	0.69	มาก
2	ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม	4.50	0.59	มาก
3	จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง	4.29	0.69	มาก
4	จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ	4.26	0.65	มาก
5	จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม	4.58	0.54	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

(n=398)

ข้อที่	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ของส่วนราชการส่วนภูมิภาค	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6	ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของ รัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด	4.04	0.84	มาก
รวม		4.32	0.47	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม ($\bar{X}=4.58$) รองลงมาคือ ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม ($\bar{X}=4.50$) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ($\bar{X}=4.29$) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=4.27$) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ ($\bar{X}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด ($\bar{X}=4.04$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน 1) มาตรฐานทางจริยธรรม มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด นครพนม 2) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 18-21

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการ ตัวอย่างที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการ ตัวอย่างได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานทางจริยธรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างมาตรฐานทางจริยธรรมมีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก
จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	ES ₁	ES ₂	ES ₃	ES ₄	ES ₅	ES ₆	ES ₇	TES	TPR
($\bar{X}$)	4.42	4.13	3.98	4.11	3.96	4.02	3.99	4.08	4.32
S.D.	0.43	0.45	0.57	0.47	0.52	0.70	0.67	0.37	0.47
ES ₁	1	.569**	.337**	.428**	.340**	.298**	.219**	.595**	.644**
ES ₂		1	.539**	.581**	.598**	.434**	.311**	.831**	.646**
ES ₃			1	.432**	.383**	.659**	.300**	.742**	.394**
ES ₄				1	.450**	.360**	.344**	.750**	.484**
ES ₅					1	.362**	.274**	.704**	.337**
ES ₆						1	.239**	.613**	.329**
ES ₇							1	.609**	.255**
TES								1	.613**
TPR									1

จากตาราง 18 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรม โดยภาพรวม (TES) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.613$)

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) กับมาตรฐานทางจริยธรรม เป็นรายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	PD ₁	PD ₂	PD ₃	PD ₄	PD ₅	TPD	TPR
($\bar{X}$)	4.11	3.95	4.35	4.05	4.01	4.10	4.32
S.D.	0.54	0.63	0.42	0.50	0.46	0.31	0.47
PD ₁	1	.407**	.376**	.383**	.345**	.660**	.387**
PD ₂		1	.117*	.357**	.507**	.744**	.353**
PD ₃			1	.254**	.270**	.503**	.488**
PD ₄				1	.352**	.425**	.169**
PD ₅					1	.676**	.409**
TPD						1	.358**
TPR							1

จากตาราง 19 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวม (TPD) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.358$)

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่ามาตรฐานทางจริยธรรม โดยภาพรวม (TES) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.613$) ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวม (TPD) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (TPR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับ

ปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.358$) ซึ่งตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อจำกัดหรือต่ำกว่า 0.80 (Stevens, 2002, p. 189) ไม่ทำให้เกิดปัญหาภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อความแข็งแกร่งในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และไม่ส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรขณะเดียวกันตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เนื่องจากค่า VIF (Variance inflation factor) ไม่เกิน 10 และค่า Tolerance เข้าใกล้ 1

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
แสดงรายละเอียดดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	.493	.192		2.562	.011		
ยึดมั่นในสถาบันหลักของ ประเทศ (ES ₁)	.423	.046	.389	9.240	.000**	.659	1.517
ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ (ES ₂)	.410	.056	.395	7.290	.000**	.396	2.523
กล้าตัดสินใจ และกระทำใน สิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม (ES ₃)	.017	.041	.021	.430	.667	.476	2.103
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ (ES ₄)	.108	.044	.109	2.472	.014*	.597	1.674
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (ES ₅)	.094	.040	.104	2.378	.018*	.613	1.632
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ (ES ₆)	.013	.031	.019	.421	.674	.547	1.828
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของ ทางราชการ (ES ₇)	.019	.026	.027	.720	.472	.842	1.188

R=738, R²=.545, R²Adj=.537, F=66.831, Sig.=.000**

จากตาราง 20 พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน
ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ (ES₂) (β =.395) และด้านยึดมั่น
ในสถาบันหลักของประเทศ (ES₁) (β =.389) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการ
ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ (ES₄) (β =.109) และด้านมุ่ง
ผลสัมฤทธิ์ของงาน (ES₅) (β =.104) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการ

ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 54.50 ($R^2=.545$) โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .493 + .423(ES_1) + .410(ES_2) + .408(ES_4) + .094(ES_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .389(ES_1) + .395(ES_2) + .109(ES_4) + .104(ES_5)$$

ส่วนมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม แสดงรายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.024	.273		3.743	.000		
การปกครองและรักษา ความสงบเรียบร้อยของ ราษฎร (PD ₁)	.011	.039	.013	.286	.775	.801	1.248
การที่เกี่ยวกับความ อาญา (PD ₂)	.155	.037	.206	4.209	.000**	.677	1.477
งานทะเบียน (PD ₃)	.418	.049	.372	8.493	.000**	.851	1.175
การพัฒนาตำบลและ ส่งเสริมอาชีพของราษฎร (PD ₄)	.103	.040	.109	2.567	.011*	.901	1.110
อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมาย อื่น ๆ (PD ₅)	.430	.051	.424	8.491	.000**	.655	1.527

R=601, R²= .361, R²Adj= .353, F=44.318, Sig.=.000**

จากตาราง 21 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ (PD₅) (β =.424) ด้านงาน
ทะเบียน (PD₃) (β =.372) ด้านการที่เกี่ยวกับความอาญา (PD₂) (β =.206) มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร
(PD₄) (β =.109) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลา
ปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนาย
ระดับประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ได้ร้อยละ 36.10 ($R^2=.361$) โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.024 + .155(PD_2) + .418(PD_3) + .103(PD_4) + .430(PD_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .206(PD_2) + .372(PD_3) + .109(PD_4) + .424(PD_5)$$

ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปกครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการ ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังตาราง 22

ตาราง 22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ

ตาราง 22 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
มาตรฐานทางจริยธรรมด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎรมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านการที่เกี่ยวข้องกับความอาญามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านงานทะเบียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎรมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	ยอมรับ

จากตาราง 22 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบหน้าที่ ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จึงปฏิเสธสมมติฐาน

2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ด้านงานทะเบียน ด้านการที่เกี่ยวข้องกับความอาญา และด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปกครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอ
ปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนา
อยู่ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีจำนวนทั้งสิ้น 398 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.79 มีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็น
ร้อยละ 30.65 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 78.14
ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.73 และอาศัยอยู่ในตำบลปลาปาก
มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10

2. มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด
นครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\bar{X}=4.42$) รองลงมาคือ ชื่อสัตย์
สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ($\bar{X}=4.13$) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิต
สาธารณะ ($\bar{X}=4.11$) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X}=4.02$) ดำรงตน
เป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ($\bar{X}=3.99$) กล้าตัดสินใจ และ
กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ($\bar{X}=3.98$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\bar{X}=3.96$)

2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านงานทะเบียน ($\bar{X}=4.35$) รองลงมาคือ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ($\bar{X}=4.11$) ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร ($\bar{X}=4.05$) ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ($\bar{X}=4.01$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการที่เกี่ยวกับความอาญา ($\bar{X}=3.95$)

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ จัดให้มีการส่งเสริม อดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม ($\bar{X}=4.58$) รองลงมาคือ ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม ($\bar{X}=4.50$) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ($\bar{X}=4.29$) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=4.27$) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ ($\bar{X}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด ($\bar{X}=4.04$)

4. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบหน้าที่ ($\beta=.395$) และด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\beta=.389$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ ($\beta=.109$) และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\beta=.104$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 54.50 ($R^2=.545$)

ส่วนมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ($\beta=.424$) ด้านงานทะเบียน ($\beta=.372$) ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา ($\beta=.206$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร (PD₄) ($\beta=.109$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 36.10 ($R^2=.361$)

ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาระดับมาตรฐานทางจริยธรรมการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ รองลงมาคือ ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็น

ธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ
กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม ได้บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทาง
จริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว
ประกอบกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนด
มาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของ
รัฐ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่จำเป็นต้องมีกลไกที่สำคัญในการ
ควบคุมการทำงาน และสิ่งสำคัญที่ช่วยควบคุมการทำงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านสิ่งหนึ่ง คือ
คุณธรรมจริยธรรม นอกจากนั้นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยึดถือคุณธรรม การคัดเลือกกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านโดยประชาชน การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และแรงกดดันทางสังคม ทำให้
กำนันผู้ใหญ่บ้านเหล่านี้ ต้องรักษาความโปร่งใส และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน เพื่อ
สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากประชาชน โดยอำเภอปลาปาก เป็นพื้นที่ชนบท
วัฒนธรรมของชุมชนไทยอีสาน ให้ความเคารพต่อผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
สังคมชนบทไทย ยึดถือค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และการทำเพื่อส่วนรวม
ผู้ดำรงตำแหน่งจึง ถูกคาดหวังและกดดันทางสังคม ให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต
และยุติธรรม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง แต่เกิดจากการ
คัดเลือกจากประชาชนในพื้นที่ หากผู้ดำรงตำแหน่งไม่มีความน่าเชื่อถือหรือไม่มีคุณธรรม
จริยธรรม จะถูกต่อต้านหรือไม่รับการยอมรับจากชุมชน มีการ กำกับดูแลจากอำเภอ และ
หน่วยงานปกครอง ทำให้ต้องรักษามาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ รัฐมีนโยบายจัดอบรม
จริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย ให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างต่อเนื่อง การอบรม
ช่วย ปลุกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ
หน้าที่อย่างถูกต้อง ในยุคปัจจุบัน ประชาชนมีความรู้มากขึ้น ใช้โซเชียลมีเดียตรวจสอบการ
ทำงานของเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่นจำเป็นต้อง รักษาภาพลักษณ์และความโปร่งใส เพื่อลด
กระแสต่อต้านหรือข้อครหา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่เล็ก ๆ มีความใกล้ชิดกับประชาชนใน

ชุมชนอย่างแท้จริง ความใกล้ชิดทำให้ต้องรักษาความเชื่อถือ เพราะการทำงานขึ้นตรงกับความรู้สึกนึกคิดของชาวบ้าน จึงส่งผลให้มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพลากร สุ่มงค์โล (อนุพันธ์) (2563) ได้ทำการศึกษาจริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบหลัก 3 มิติ คือ 1.1) การรับรู้เชิงจริยธรรม 1.2) เจตคติเชิงจริยธรรม 1.3) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม องค์ประกอบย่อย 15 ด้าน และตัวบ่งชี้ จำนวน 150 ตัวบ่งชี้ 2) การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) การยืนยันตัวบ่งชี้จริยธรรมทางการเมืองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้น ผู้ทรงคุณมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐษา ผุดผ่อง (2566) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอยาง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอยาง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยจากการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานทะเบียน รองลงมาคือ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายและระเบียบราชการ อย่างเป็นระบบ มีการแบ่งบทบาทระหว่าง การบริหารงานปกครอง, การรักษาความสงบเรียบร้อย, การอำนวยความสะดวก ยุติธรรมเบื้องต้น ได้อย่างถูกต้อง ผู้ดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่ เติบโตมาในพื้นที่เดียวกัน

มีความรู้จึกมักคุ้นกับประชาชน ส่งผลให้การปฏิบัติงาน ได้รับความร่วมมือจากประชาชน
 อย่างดี สามารถ รับรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง และนำมาสู่การ
 แก้ปัญหาที่ตรงจุด ในการบริหารงานได้รับ การสนับสนุนจากอำเภอ จังหวัด และ
 หน่วยงานราชการอื่น ๆ มี การอบรมเสริมทักษะและความรู้ อยู่เสมอ ทั้งด้านกฎหมาย
 การบริหารงาน และจริยธรรมอยู่เสมอ การปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการ
 ประเมินผลโดยฝ่ายปกครอง เป็นระยะ หากพบข้อบกพร่อง สามารถ ปรับปรุงและแก้ไขได้
 อย่างรวดเร็ว มีการสร้างแรงจูงใจให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รักษามาตรฐานการทำงานให้อยู่ใน
 ระดับดีตลอดเวลา นอกจากนั้น ชาวบ้านในพื้นที่อำเภอปลาปาก ให้ความสำคัญกับความ
 ซื่อสัตย์ ยุติธรรม และความเสียสละ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงต้องรักษาความเชื่อมั่นเหล่านี้
 เพื่อดำรงสถานะความเป็นผู้นำ ในสายตาประชาชน การรักษาความสัมพันธ์เชิงบวกกับชุมชน
 ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ด้วยโลกโซเชียลและการรับรู้ข่าวสาร
 ที่กว้างขึ้น ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้นำท้องถิ่นได้ง่าย กำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านจึง ตระหนักถึงความจำเป็นในการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและมีจริยธรรม
 จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก
 จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชา ผุดผ่อง (2566)

ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการ
 ปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ ภาชา (2565) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วม
 ของประชาชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การ
 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภิสรา ธารประเสริฐ (2563)
 ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอธาตุพนม
 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน
 ในเขตอำเภอธาตุพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา
 รุ่งจรัส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงาน
 ตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสี่ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยได้แก่ ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ด้านการบริการ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์ คำเจริญ (2559, บทคัดย่อ) การปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระ พุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ในเขตพื้นที่อำเภออุทุมพร และอำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภออุทุมพร และ อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการนำข้อราชการไปประกาศแก่ราษฎร มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกิจการสาธารณประโยชน์ ด้านการใช้อำนาจหน้าที่ปกครอง ด้านการรายงานต่อทาง ราชการ ด้านการป้องกันโรคติดต่อ ด้านการจัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ด้านการ จัดทำงานทะเบียน และด้านที่เกี่ยวข้องกับความอาญา ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยจากการศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการ ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตาม ภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม รองลงมาคือ ดูแลให้มีการปฏิบัติและ บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ส่วนราชการส่วนภูมิภาคในพื้นที่มี ภารกิจชัดเจน แบ่งหน้าที่การทำงานเป็นระบบ มีแผนงานและโครงการที่สอดคล้องกับ ความต้องการของพื้นที่ หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานประสานกันอย่างมีระบบ ทั้งฝ่ายปกครอง ฝ่ายความมั่นคง เกษตร สาธารณสุข การศึกษา ฯลฯ การทำงานของราชการในพื้นที่

เชื่อมโยงกับ อบท. (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และประชาชน ทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยน ข้อมูล ความคิดเห็น ความต้องการ ทำให้ การดำเนินงานตอบโจทย์พื้นที่จริง ช่วยให้ โครงการและนโยบายที่ดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์จริง ไม่ใช่แค่ในเอกสาร ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีประสบการณ์และความชำนาญในงาน มี การอบรมพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่งผลให้ การวางแผน การบริหาร และการติดตามประเมินผลมีคุณภาพ หน่วยงานได้รับการสนับสนุน งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางและจังหวัด ตามแผนยุทธศาสตร์ มีการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ และความต้องการในแต่ละด้านทำให้ โครงการต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเห็นผลจริง รวมทั้ง หน่วยงานส่วน ภูมิภาคมี กลไกการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ หากพบปัญหาหรือ อุปสรรค มีการ ปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันท่วงที ส่งผลให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในระดับที่ดี จึงส่งผลให้ประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วน ภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนียา ศิริพันธ์ (2566)

ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการ คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สิงห์หันต์ (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา อิทธิพลของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและ รับผิดชอบต่อนักที่ ($\beta=.395$) และด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\beta=.389$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัด นครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิต

สาธารณะ ($\beta=.109$) และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\beta=.104$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล
 การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารราชการ
 ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 54.50 ($R^2=.545$)
 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวกลางระหว่างราชการ
 ส่วนภูมิภาคกับประชาชน หากกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีจริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ
 จะทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในภาครัฐ ส่งผลต่อ ความร่วมมือจากประชาชน ทำให้การดำเนิน
 โครงการต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จมากขึ้น หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซื่อสัตย์และรับผิดชอบ
 จะทำให้การ ถ่ายทอดข้อมูล การประสานงาน การจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่ที่มีความโปร่งใส
 และเป็นธรรม ช่วยลดปัญหา การคอร์รัปชัน การเอื้อประโยชน์ส่วนตัว นำไปสู่ความคุ้มค่า
 และประสิทธิภาพของงานราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ ยึดมั่นในสถาบันหลัก อันได้แก่ ชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ จะสร้างความสามัคคี ความสงบเรียบร้อยในชุมชน เมื่อชุมชนมี
 ความมั่นคง จะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานราชการดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างราบรื่น
 และมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นผู้นำที่ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม จะ ไม่เอื้อประโยชน์แก่
 พวกพ้องหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โครงการพัฒนาต่าง ๆ ของภาครัฐ จะเกิดการกระจาย
 ผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ทำให้ประชาชนเกิด ความพึงพอใจ การบริหารงานก็จะประสบ
 ผลสำเร็จ รวมทั้งเมื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ มีเป้าหมายในการทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริง
 ที่ไม่เพียงแต่ทำงานตามหน้าที่ แต่ ใส่ใจผลลัพธ์ จะส่งผลให้การประสานงานระหว่าง
 ราชการกับชุมชน ไม่สะดุด โครงการต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วและมีคุณภาพ
 นอกจากนั้นการบริหารราชการส่วนภูมิภาคมีบทบาทสำคัญในการ
 เชื่อมโยงนโยบายของรัฐกับประชาชนในระดับพื้นที่ ซึ่งบุคลากรสำคัญที่มีบทบาทในระดับ
 ชุมชน ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน โดยเฉพาะในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
 ที่ชุมชนยังมีโครงสร้างทางสังคมที่ยึดโยงกับผู้นำท้องถิ่นอย่างแน่นแฟ้น การที่กำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต จิตสำนึกสาธารณะ
 และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ย่อมมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารราชการในพื้นที่
 อย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงความซื่อสัตย์สุจริต และยึดมั่นในประโยชน์
 ส่วนรวม ประชาชนย่อมเกิดความไว้วางใจ และมีความร่วมมือกับภาครัฐมากขึ้น ซึ่งเป็น
 ปัจจัยพื้นฐานของการบริหารราชการที่มีประสิทธิผล จิตสำนึกในหน้าที่และความ
 รับผิดชอบ ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจและจริงใจ ส่งผลให้บุคลากร

อื่น ๆ ในพื้นที่เกิดแรงบันดาลใจและปฏิบัติงานตามแนวทางที่ถูกต้องเช่นกัน นอกจากนั้น ความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีส่วนช่วยลดโอกาสในการเกิดการทุจริต และส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารราชการที่มีประสิทธิผล ซึ่งเมื่อผู้นำท้องถิ่นมีจิตสาธารณะและคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม จะกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น นำไปสู่การบริหารที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง การที่กำนันผู้ใหญ่บ้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน จะส่งผลให้การดำเนินนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐในระดับพื้นที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และตรงตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารงานราชการให้บรรลุผล การยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ ทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของสังคม ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย และพร้อมสนับสนุนการบริหารราชการของรัฐในทุกมิติ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ยังไม่มีใครเคยมีผู้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้มาก่อน อย่างชัดเจนจึงไม่สามารถนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่มีอยู่เดิมได้โดยตรง แต่ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ญัฐชา ผุดผ่อง (2566) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการดูแลผู้อื่น ($\beta=.418$) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม ($\beta=.377$) ด้านความใส่ใจในระยะยาว ($\beta=.270$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\beta=.225$) ด้านความยุติธรรม ($\beta=.192$) และด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\beta=.124$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 65.00 ($R^{2Adj}=.650$) ยกเว้นด้านความชัดเจนในบทบาท จึงถือเป็นการเปิดมุมมองใหม่ทางวิชาการ

ส่วนมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และ

ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า เพราะประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ขึ้นอยู่กับโครงสร้างและกลไกหลักของระบบราชการมากกว่า การบริหารราชการส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่ ดำเนินงานตามระเบียบข้อกฎหมาย แนวนโยบายจากส่วนกลาง แม้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะกล้าตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม แต่ ไม่ได้มีบทบาทโดยตรงในการกำหนดหรือควบคุมโครงสร้างราชการ ดังนั้น แม้จะทำหน้าที่ได้ดีแต่ผลลัพธ์สุดท้ายยังคงขึ้นอยู่กับระบบงานหลักของส่วนราชการ หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เน้นการประสานงาน มากกว่าการตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่งบทบาทการกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง หรือ การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องภายในชุมชน เช่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การดูแลความสงบเรียบร้อย แต่ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค เช่น โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ งานงบประมาณ การจัดบริการสาธารณะ ขึ้นอยู่กับส่วนราชการโดยตรง ในส่วนของบทบาทในเชิงภาพลักษณ์ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอาจส่งผลแค่ความรู้สึก ไม่ได้ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ที่จับต้องได้ การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีช่วยสร้าง ความเชื่อมั่นในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ ไม่ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของส่วนราชการ เช่น ความสำเร็จของโครงการพัฒนาท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณ ฯลฯ นอกจากนั้นประชาชนบางส่วนอาจไม่ได้รับรู้ถึงบทบาทในมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยตรง การตัดสินใจ การปฏิบัติอย่างยุติธรรม หรือการเป็นตัวอย่างที่ดี อาจเกิดขึ้นเฉพาะในกระบวนการภายในหรือในระดับผู้นำท้องถิ่น แต่ประชาชน รับรู้ผลสัมฤทธิ์จากโครงการ การพัฒนา และบริการสาธารณะของส่วนราชการเป็นหลัก จึงทำให้มาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ไม่เชื่อมโยงโดยตรง กับภาพลักษณ์หรือผลสัมฤทธิ์เชิงปฏิบัติที่ประชาชนรับรู้

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของอิทธิพลของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ($\beta=.424$) ด้านงานทะเบียน ($\beta=.372$) ด้านการที่เกี่ยวข้องกับความอาญา ($\beta=.206$) มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร ($\beta=.109$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับ ประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 36.10 ($R^2=.361$) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่ตามกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่, กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน, ความสงบเรียบร้อย ฯลฯ บทบาทนี้สำคัญมาก เพราะช่วย เชื่อมโยงการบังคับใช้กฎหมาย ระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สู่ชุมชนจริง หากปฏิบัติงานได้ดี กฎหมายและระเบียบราชการต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติจริงในชุมชน จะทำให้การบริหารงานของราชการ ภูมิภาค “มีผลสัมฤทธิ์จริง” ในการปฏิบัติงานด้านงานทะเบียนนั้น งานทะเบียน เป็น ฐานข้อมูลหลัก ที่ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคใช้ในการวางแผนและบริหารงาน เช่น ข้อมูล ประชากรใช้ในการ วางแผนงบประมาณสาธารณสุข, การศึกษา, การเกษตร, สวัสดิการ ฯลฯ ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านบริหารจัดการข้อมูลทะเบียนได้ถูกต้อง จะทำให้ส่วนราชการ ส่วนภูมิภาคสามารถวางแผนและดำเนินงานได้ตรงกับความเป็นจริง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารงาน ในด้านการที่เกี่ยวข้องกับความอาญา เช่น การไกล่เกลี่ย การแก้ไขข้อพิพาทในชุมชน ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทแก้ไขปัญหาคriminal ความขัดแย้งและคดีเบื้องต้นใน ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วย ลดภาระของส่วนราชการ เช่น สถานีตำรวจ, ศาล, อำเภอ ทำให้หน่วยงานเหล่านี้มีเวลาและทรัพยากรไปพัฒนาด้านอื่นได้มากขึ้น โดยจะ ส่งผลทางอ้อมต่อ ประสิทธิภาพรวม ของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และในด้านการ พัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร ด้านนี้ ส่งผลโดยตรงที่สุด เพราะเป็น ความเชื่อมโยงระหว่าง ภาครัฐ นโยบายพัฒนา และประชาชน ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่ ส่งเสริมอาชีพ, ประสานโครงการ, สนับสนุนการพัฒนาต่าง ๆ ประชาชนได้รับประโยชน์ จริง ส่วนราชการภูมิภาคจะสามารถรายงานผลการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ถือเป็น ผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน ของการบริหารงาน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นทำให้การ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ตามกฎหมายอื่น ๆ ด้านงานทะเบียน ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา และด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

เนื่องจากหัวข้อการวิจัยนี้เป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่มีงานวิจัยในลักษณะเดียวกัน จึงถือเป็นการเปิดมุมมองใหม่ทางวิชาการ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึง บทบาทของผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชนจึงมีบทบาทที่สำคัญ จะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชนใดที่มีบทบาทที่โดดเด่น มีศักยภาพสามารถนำพาให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีได้ ผู้นำชุมชนย่อมได้รับการไว้วางใจจากชาวบ้านในชุมชน และชาวบ้านในชุมชนย่อมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาเพื่อการพัฒนาชุมชนจนสามารถที่จะทำให้ผู้นำเหล่านี้สามารถที่จะก้าวเข้าไปมีบทบาทที่ใหญ่กว่าบทบาทผู้นำชุมชนก็เป็นไปได้ซึ่งผู้นำชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านถึงแม้จะมาจากการเลือกตั้งเช่นกัน แต่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเป็นผู้ช่วยราชการส่วนภูมิภาค คือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เท่านั้น เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย แจ่งเหตุให้นายอำเภอ เป็นต้น ไม่มีหน้าที่คอยบริการประชาชนโดยตรง การปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญบ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม มีหน้าที่ดูแลรักษาความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในเขตหมู่บ้านของตน นำประกาศหรือคำสั่งของทางราชการแจ้งให้ราษฎรลูกบ้านทราบ รับคำร้องทุกข์ของราษฎรและรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ เสนอต่อกำนัน เรียกร้องสั่งลูกบ้านให้ทำการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และมีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายส่งกำนัน โดยประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ซึ่งปัจจัยในส่วนหนึ่งของบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากเช่นกัน เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านถือได้ว่าเป็นผู้นำในระดับชุมชน เป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือทางราชการในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน และเป็นผู้แทนประชาชนในตำบลหมู่บ้านในการติดต่อกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคราชการ และภาคเอกชน

ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการปกครองและความสงบเรียบร้อย เป็นพื้นฐาน ที่ต้องมีอยู่แล้ว โดยการดูแล

ความสงบเรียบร้อยในชุมชน ถือเป็น ภารกิจปกติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็น หน้าที่พื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังอยู่แล้ว ไม่ใช่สิ่งใหม่หรือโดดเด่นที่จะสร้างผลสัมฤทธิ์ ให้กับงานราชการ ดังนั้น แม้จะทำได้ดีแต่ไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิผล เพราะเป็นสิ่งที่ควรมีอยู่แล้วในระบบความสงบเรียบร้อยไม่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์เชิงพัฒนาโดยตรง การรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นเรื่องของความปลอดภัยและระเบียบในชุมชน แต่ประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาควัดจาก ผลการพัฒนา เช่น โครงการพัฒนาอาชีพ การบริการสาธารณะ การแก้ปัญหาความยากจน ดังนั้น แม้ชุมชนจะสงบเรียบร้อย แต่ไม่ได้หมายความว่าโครงการหรือภารกิจของส่วนราชการจะสำเร็จตามเป้าหมายเสมอไป การรักษาความสงบเป็นภารกิจร่วมของหลายหน่วยงาน ไม่ใช่บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพียงฝ่ายเดียว มีหน่วยงานหลัก เช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ร่วมกันรับผิดชอบ จึงทำให้ความสงบเรียบร้อยในชุมชน ไม่ใช่ตัวชี้วัดโดยตรง ของประสิทธิผลการบริหารงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค นอกจากนั้นประชาชนมักไม่เชื่อมโยงความสงบกับประสิทธิผลของการบริหารราชการประชาชนส่วนใหญ่ จะวัดประสิทธิผลการบริหารงานของภาครัฐจากผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ถนนดีไหม ได้รับงบประมาณใหม่ มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มไหม แต่ความสงบเรียบร้อย ประชาชนมองว่าเป็นหน้าที่ประจำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ใช่สิ่งที่สะท้อนการพัฒนาหรือความสำเร็จของส่วนราชการ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนามาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และด้านกล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม โดยการจัดฝึกอบรม สัมมนา เพื่อให้กำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านรู้จักการแสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้

อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม

1.2 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ด้านการที่เกี่ยวกับความอาญา และด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ โดยควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายหากตรวจพบสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายหรือใช้สำหรับการกระทำความผิดกฎหมาย การจับตัวผู้กำลังกระทำความผิดเมื่อปรากฏว่ามีผู้กำลังกระทำความผิดกฎหมายหรือมีเหตุควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดกฎหมาย รู้จักขั้นตอนการดำเนินการแจ้งให้ราษฎรผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ไปยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน และการรับรองเกี่ยวกับความประพฤติ และหลักฐานของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธเป็นประกอบการพิจารณาของนายทะเบียน

1.3 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม โดยการปลูกฝังและเน้นย้ำให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ

1.4 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรม ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตามลำดับ โดยการกำหนดหลักเกณฑ์จริยธรรมที่ชัดเจน ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน สร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก สนับสนุนด้วย การมีส่วนร่วมของ

ประชาชน และ การกำกับดูแลที่เข้มแข็ง เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรมให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครองที่มีคุณภาพ เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนในพื้นที่

1.5 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ ด้านงานทะเบียน ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา และด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตามลำดับ โดยการจัดอบรมพัฒนาความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นระยะ ให้เข้าใจในบทบาทและขอบเขตหน้าที่อย่างชัดเจน พัฒนาทักษะด้านการจัดทำทะเบียนราษฎรและทะเบียนบ้าน ให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อลดปัญหาการฟ้องร้องและช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน และบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อขับเคลื่อนโครงการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษามาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดนครพนม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอต่าง ๆ ของ จังหวัดนครพนม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขต จังหวัดนครพนม ให้สูงขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับราชการส่วนภูมิภาค ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานร่วมกับราชการส่วนภูมิภาค ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ให้สูงขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2560). *คู่มือแกนนำจังหวัดในการพัฒนาศักยภาพกำนันผู้ใหญ่บ้าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดน.
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2563). *คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดน.
- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2560). *การบริหารทรัพยากรบุคคล = Human resource management*. กรุงเทพฯ: โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2554). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*, กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐชา ผุดผ่อง. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม*. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 4 (2). 449-470.
- ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และกอบกุล ราชะนาคร. (2552). *การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการจัดการ บริการสาธารณะที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ทัศนีย์ ฉ่ำพิรุณ. (2554). *บทบาทและหน้าที่ของสตรีในฐานะผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของครอบครัวตามแนวพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีแม่บ้านทหารอากาศ*. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ทัศนียา ศิริพันธ์. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ
สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี
จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
4 (1). 173-190.
- ทิตยา สุวรรณชญ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ที่ว่าการอำเภอปลาปาก. (2566). บรรยายสรุปอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม.
นครพนม: ที่ว่าการอำเภอปลาปาก.
- ธนกร กรวิชรเจริญ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของ
พนักงาน บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ บธ.ม. ปทุมธานี:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2550) สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- นพพร ฉายเรืองโชติ. (2548). การพัฒนาตัวบ่งชี้หลักและรูปวิธีการให้คะแนนเพื่อ
ประเมินผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ศศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. (2557). หลักการแบ่งอำนาจ. (ระบบออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://wiki.kpi.ac.th>. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2567.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
เรือนแก้วการพิมพ์.
- ปรารธนา งามบรรหาร. (2556). บทบาทขององค์กรชุมชนในการจัดการปัญหาการ
กัดเซาะชายฝั่ง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พูลสุข สังข์รุ่ง. (2554). การบริหารการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วิเจียรินตัง.
- ไพโรจน์ ภาชา. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน
ตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัด
สกลนคร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). การวิจัยทางการศึกษา. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- ภัทราวดี พรหมสุวรรณ. (2548). การศึกษาปัจจัยสนับสนุนในการนำแนวคิด *Balanced Scorecard* มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน. วิทยานิพนธ์ กจ.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยงค์ยาน มั่นคำศรี. (2556). แนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานโรงแรม อมารีวอเตอร์เกท กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- รัตน์ชนก จันยัง. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน ในองค์กรไม่แสวงผลกำไร. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วาโร เฟื่องสวัสดิ์. (2553). การวิจัยทางการศึกษา. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิภา รุ่งจรัส. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รป.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาเขต ร้อยเอ็ด.
- ศุภิสรา ธารประเสริฐ. (2563). ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงวนศรี วิรัชชัย. (2552). จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมคิด บางโม. (2563). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำนักงานบริหารงานการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง. (2565). คู่มือปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารงาน การปกครองท้องที่ กรมการปกครอง.
- สุจิตรา สิงห์หันต์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุदारัตน์ ชีรธรรมธาดา. (2557). *ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ และความฉลาดทางอารมณ์ ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการทำงานของ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ* รม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2559). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2547). *คู่มือนโยบายการกำกับดูแล องค์การที่ดี*. กรุงเทพฯ: บริษัท ฟรีเมียร์ โพร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). *คู่มือนโยบายการกำกับดูแล องค์การที่ดี*. กรุงเทพฯ: บริษัท ฟรีเมียร์ โพร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแล องค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)*. กรุงเทพฯ: บริษัท ฟรีเมียร์ โพร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2559). *คู่มือนโยบายการกำกับดูแล องค์การที่ดี*. กรุงเทพฯ: บริษัท ฟรีเมียร์ โพร จำกัด.
- “พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 27 ก หน้า 96. 5 กุมภาพันธ์ 2551.
- อโนทัย ตริวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ ขอนแก่นการพิมพ์.
- อภินันท์ คำเจริญ. (2559.) *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ในเขตพื้นที่อำเภออุ้มทอน และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี*. งานนิพนธ์ รม. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทอง ประศาสน์วินิจชัย-แปล. (2551). *การครอบงำและความหวาดกลัวในสังคมไทย- Andrew Turton-วิเคราะห์*. นครปฐม: กลุ่มคณะบุคคลบ้านเรียนน้ำริน.
- Cameron. (1981). Measuring organizational effectiveness in institution of higher education. *Administrative Science Quarterly*, 23, 604–623.

- Cavalluzzo, K. S. and C. D. Ittner. "Implementing Performance Measurement Innovations : Evidence from Government," *Accounting Organizations and Society*. 29 : 243–267, 2004.
- Etzioni, A. (1964). *Modern organization*. New Jersey: Prentice–Hall.
- Homburger, W. S., Keefer, L. E. & McGrath, W. R. (2000). *Transportation and traffic engineering handbook*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall.
- Kaplan, Robert S. and Norton, David P. (2000). *The Strategy–Focused Organization*. Boston: Harvard Business School Press.
- Karianne Kalshoven. (2010). Ethical Leader Behavior and Big Five Factors of Personality. *Journal of Business Ethics* : www.springer.com.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw–Hill.
- Luu, V. T., S. Y. Kim, and T. A. Huynh. "Improving Project Management Performance Of Large Contractors Using Benchmarking Approach," *International Journal of Project Management*. 26 : 758–769, 2008.
- Moorhead, G. and R. W. Griffin. (2001). *Organizational Behavior: Managing People and Organizations*. 7th ed. Boston: Houghton Mifflin.
- Mosley, D. C. (1996). *Management concept and practice*. New York: Harper–Collins.
- Price, J.L. (1972). *Study of Organizational Effectiveness*. Sociological Quarterly 12.
- Robbins, Stephen P. (1990). *Organization Theory: Structure Design and Application*. 3rd ed. New Jersey: Prentice–Hall.
- Ruth, Mcvey. (2000). *Money & Power in Provincial Thailand*. Thailand: Nordic Institution of Asia Studied.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Yuchtman quoting Hall and Seashore and. (1967). A system resource approach to organizational effectiveness. *American Sociological Review*. 32, 891–903.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ขาญชิตปรีชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรักม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรักม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวรากร ปานเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่ข่ายตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเชิดพันธ์ ผลวิเชียร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชราคม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชราคม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๖๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอำเภอวังยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมเครื่องมือทดลองใช้ให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรากัม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๖๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ปลัดอำเภอวังยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุษราคม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการภูมิภาคในเขตอำเภอลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุษราคม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ปลัดอำเภอปลาปาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายพัฒนพงศ์ บุชรัคัม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๓๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตเคราะห้จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายพัฒนพงศ์ บุชรัคัม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๙๐๑ ๘๘๑๖

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาศรีต ชาญชิตปรีชา ตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ละมัย ร่มเย็น กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นายอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
5. ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

มาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ
การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “มาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นายพัฒนพงศ์ บุษราคัม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 16
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. ไม่เกิน 30 ปี

☐ 2. 31 – 45 ปี

☐ 3. 46 – 60 ปี

☐ 4. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ 2. ปริญญาตรี

☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ 1. เกษตรกร

☐ 2. ค้าขาย

☐ 3. รับจ้างทั่วไป

☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน

☐ 5. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ

☐ 6. อาชีพอื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

☐ 1. ไม่เกิน 10,000 บาท

☐ 2. 10,001–20,000 บาท

☐ 3. 20,001–30,000 บาท

☐ 4. มากกว่า 30,000 บาท

6. ตำบลที่อาศัยอยู่

☐ 1. ตำบลปลาปาก

☐ 2. ตำบลหนองฮี

☐ 3. ตำบลกุตาใต้

☐ 4. ตำบลโคกสว่าง

☐ 5. ตำบลโคกสูง

☐ 6. ตำบลมหาชัย

☐ 7. ตำบลนามะเขือ

☐ 8. ตำบลหนองเทาใหญ่

ตอนที่ 2 มาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอ
ปลาปาก จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ว่ามีท่านมีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่แสดงออกในลักษณะ การดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ (ต่อ)						
5	กำหนดผู้ใหญ่วัยปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา					
6	กำหนดผู้ใหญ่วัยประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี					
7	กำหนดผู้ใหญ่วัยไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
ข้อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อนหน้าที่						
1	กำหนดผู้ใหญ่วัยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน					
2	กำหนดผู้ใหญ่วัยตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย					
3	กำหนดผู้ใหญ่วัยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ					
4	กำหนดผู้ใหญ่วัยกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรมกลายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิด จากการกระทำ ของตนเอง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ข้อสัถยสุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ (ต่อ)						
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข					
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรที่สังกัด					
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านอดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวนโดย คำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี					
8	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง					
9	กำนันผู้ใหญ่บ้านยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด					
10	กำนันผู้ใหญ่บ้านให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาและให้ข้อมูลรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ข้อสัถยสุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ (ต่อ)						
11	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการเพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว					
12	กำนันผู้ใหญ่บ้านระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
13	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ใช้สิ่งของวัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือ ผิดกฎหมาย					
14	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด					
15	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ					
กลาตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผล และชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านกล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิดแม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
กลาตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (ต่อ)						
4	กำนันผู้ใหญ่นำเปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย					
5	กำนันผู้ใหญ่นำให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม					
6	กำนันผู้ใหญ่นำไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น					
7	กำนันผู้ใหญ่นำปฏิบัติงานตามหลักวิชาตามหลักการ และจรรยาบรรณโดยไม่ประนีประนอมกับความเลวไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ					
8	กำนันผู้ใหญ่นำเฝ้าระวังและผู้กระทำความดีและกล้าลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม					
9	กำนันผู้ใหญ่นำไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีหรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามกอนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นการรบกวน สร้างความรำคาญหรือเป็นการโฆษณาสินค้า ธุรกิจและบริการ นอกเหนือ จากที่ราชการกำหนด รวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นพนันออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือ ดูหนังออนไลน์					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
กลาตติสันใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (ต่อ)						
10	กำนันผู้ใหญ่บ้านใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ					
11	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมายแม่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้านตรวจสอบตามกระบวนการ					
12	กำนันผู้ใหญ่บ้านบันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่องแล้วแต่กรณี					
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านสามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวปูนบำเหน็จพิเศษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไปเช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะดำเนินการในเรื่องที่ยื่นนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินบุคลากรและเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านมีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคิดถึงความสุขและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (ต่อ)						
5	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนคู่มือ แนวทางการจัด การผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน					
6	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน					
7	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ					
8	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง					
9	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการกฎหมายหลักคุณธรรมที่ชอบธรรมโดยยึดหลักเหตุผลของสาธารณะประเทศชาติ และมนุษยธรรม					
10	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านสร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว					
11	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพลกดดันต่อการตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ					
12	กำหนดผู้ใหญ่นบ้านหลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (ต่อ)						
13	กำหนดผู้ใหญ่บ้านไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และ ยึดคำแนะนำเกี่ยวกับการรับ ของขวัญ ของกำนัลการรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน					
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน						
1	กำหนดผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่าย เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
2	กำหนดผู้ใหญ่บ้านแสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น					
3	กำหนดผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กรโดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง					
4	กำหนดผู้ใหญ่บ้านมุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเฝ้าหาความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งพยายามรักษามาตรฐานการทำงาน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (ต่อ)						
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมทั้งจะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีมประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย					
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ในการทำงานที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพ ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย					
8	กำนันผู้ใหญ่บ้านมีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรคมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
9	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมีมาตรฐานสูง					
10	กำนันผู้ใหญ่บ้านปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงานตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
11	กำนันผู้ใหญ่บ้านประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ใส่ใจผู้อื่นจากใจจริง					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านแสดงออกถึงความห่วงใย เคารพศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบทบาท ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ					
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำรงตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเองเบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรีและชื่อเสียงแห่งอาชีพและทางราชการ					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำรงตนเหมาะสม ศรัทธา และเคารพต่อวิชาชีพของตน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ(ต่อ)						
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านพัฒนาตนเองให้มีความอดทน หักห้ามใจเพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน					
6	กำนันผู้ใหญ่บ้านรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนเพื่อเพื่อนแก่บุคคลอื่น					
7	กำนันผู้ใหญ่บ้านประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน					
8	กำนันผู้ใหญ่บ้านเผชิญปัญหาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม					
9	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำรงศักดิ์ด้วยความถูกต้องชอบธรรม อุทิศร่างกายแรงใจผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย					
10	กำนันผู้ใหญ่บ้านสำนึกอยู่เสมอในการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน					
11	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและสาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน					

**ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม**

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ว่ามีประสิทธิผลการปฏิบัติงาน อยู่ใน ระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของ ท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการปกครองและรักษาความสงบ เรียบร้อยของราษฎร						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านปกครองบำบัดทุกข์ บำรุง สุข แก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร					
2	เมื่อเวลาว่างนักช้ตฤกษ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้มาช่วยพิทักษ์รักษาความสงบเรียบร้อย					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินชีวิตประจำวันของราษฎร					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านควบคุมดูแลลูกบ้านให้ต้อง พึงกระทำตามกฎหมาย					
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านเฝ้าระวังตรวจตรารักษา ความปลอดภัยให้มีความปกติเรียบร้อยใน หมู่บ้าน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการที่เกี่ยวด้วยความอาญา						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายเมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายเมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียง					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตามกฎหมายหากตรวจพบสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาจากการกระทำความผิดกฎหมายหรือใช้สำหรับการกระทำความผิดกฎหมาย					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านจับตัวผู้กำลังกระทำความผิดเมื่อปรากฏว่ามีผู้กำลังกระทำความผิดกฎหมายหรือมีเหตุควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดกฎหมาย					
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านจับกุมผู้ใดในหมู่บ้านเมื่อมีหมายหรือคำสั่งตามหน้าที่ราชการ					
ด้านงานทะเบียน						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่รับแจ้ง การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ การสร้างบ้านใหม่ การรื้อบ้านและการกำหนดเลขประจำบ้าน					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ไต่ถามไต่สวนรู้จักตัวเมื่อมีคนจรแปลกหน้านอกสำมะโนครัวหมู่บ้านเข้ามาอาศัย ถ้าเห็นว่าไม่ได้มาโดยสุจริตก็เอาตัวผู้นั้นส่งต่อผู้บังคับบัญชาหรือตำรวจ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านงานทะเบียน (ต่อ)						
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านร่วมกันดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อมูลบัญชีไร่นา สัตว์ สิ่งของ หรือสถาบันองค์กรต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลผู้นำเชื่อถือ ในการรับรองตัวบุคคลหรือรับรองความประพฤติ					
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตรวจตรารายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง					
ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร						
1	กำนันผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ในโอกาสต่าง ๆ อันควร					
2	กำนันผู้ใหญ่บ้านใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหรือส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมรายได้ แก่ส่วนรวม					
3	กำนันผู้ใหญ่บ้านตรวจตราดูแลรักษาพื้นที่สาธารณะ มิให้มีการบุกรุกครอบครองทำประโยชน์โดยมิชอบ					
4	กำนันผู้ใหญ่บ้านแนะนำลูกบ้าน รวมลงแรงช่วยกันป้องกันอันตรายแก่การทำมาหากิน เช่น โรคภัยไข้เจ็บหรือมีน้ำมากหรือน้ำน้อยเกินไป ถ้าเหลือกำลังก็ดำเนินการร้องเรียนร้องขอต่อนายอำเภอและผู้ว่าฯ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพ ของราษฎร (ต่อ)						
5	กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านพาณิชยกรรม และด้านอุตสาหกรรมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง					
ด้านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ						
1	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรับแจ้ง กรณีมีคนเกิด คนตาย หรือย้ายที่อยู่					
2	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ราษฎรผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปี บริบูรณ์ไปยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน					
3	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรับรองเกี่ยวกับความประพฤติและหลักฐานของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนประกอบการพิจารณาของนายทะเบียน					
4	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการรายงานอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่าป่าไม้ในเขตท้องที่ถูกละเมิดทำลาย					
5	กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งให้ทางราชการทราบเมื่อพบโรคติดต่อเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าได้มีโรคติดต่อเกิดขึ้นในตำบล หมู่บ้านทราบ					

**ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขต
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม**

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ว่ามีประสิทธิภาพปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการ ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์					
2	ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม					
3	จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง					
4	จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็วและมีคุณภาพ					

ประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการ ส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถ ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีด ความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตาม ภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง มหาดไทย กรม					
6	ปฏิบัติตามหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง มหาดไทย กรม หรือหน่วยงานอื่นของ รัฐบาลมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เรื่อง

มาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

การบริหารราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

แบบสอบถาม	ค่าความ เชื่อมั่น	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
1. มาตรฐานทางจริยธรรมการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	.968	.388-.923	ใช้ได้
1.1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ	.803	.465-.798	ใช้ได้
1.2 ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่	.817	.388-.895	ใช้ได้
1.3 กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	.842	.421-.845	ใช้ได้
1.4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ	.809	.407-.812	ใช้ได้
1.5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	.840	.391-.923	ใช้ได้
1.6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	.883	.396-.865	ใช้ได้
1.7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	.872	.402-.877	ใช้ได้
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	.755	.402-.888	ใช้ได้
2.1 การปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร	.826	.412-.856	ใช้ได้
2.2 ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา	.921	.498-.801	ใช้ได้
2.3 ด้านงานทะเบียน	.863	.406-.888	ใช้ได้
2.4 การพัฒนาตำบลและส่งเสริมอาชีพของราษฎร	.799	.466-.843	ใช้ได้
2.5 อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายอื่น ๆ	.869	.444-.806	ใช้ได้

แบบสอบถาม		ค่าความ เชื่อมั่น	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
3.	ประสิทธิผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาคในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	.954	.372-.859	ใช้ได้
	3.1 นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์	.779	.859	ใช้ได้
	3.2 ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม	.715	.372	ใช้ได้
	3.3 จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง	.844	.406	ใช้ได้
	3.4 จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ	.867	.459	ใช้ได้
	3.5 จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม	.864	.819	ใช้ได้
	3.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด	.823	.569	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งฉบับ		.867	.372-923	ใช้ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายพัฒน์พงศ์ บุษราคัม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 เดือน กันยายน พ.ศ. 2533
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	242 หมู่ที่ 1 ตำบลปลาปาก อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
	โทรศัพท์ 063-9018816
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ
สถานที่ทำงาน	ที่ว่าการอำเภอปลาปาก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2559	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมวัสดุ
พ.ศ. 2563	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คณะนิติศาสตร์ สาขานิติศาสตร์
พ.ศ. 2568	ระดับปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2559 -2562	
พ.ศ. 2562-2565	วิศวกร บริษัท ทูฟ ชูต ประเทศไทย จำกัด
พ.ศ. 2565	วิศวกร บริษัท ไอ เอส อินดัสทรี ประเทศไทย จำกัด เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม